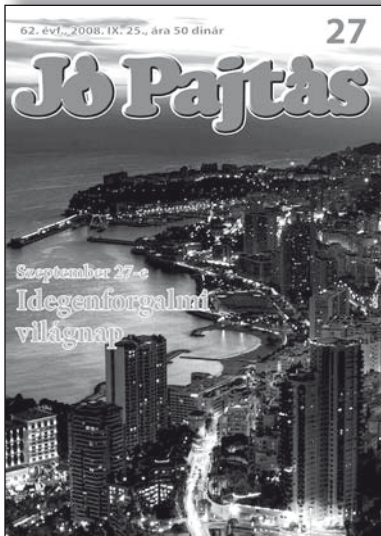

Jó Pajtás

Tükroöződés

Tükroöződés

A jövő heti Jó Pajtás címlapja és posztere

A hét fotója

Zsuupsz!
Most
aztán
szépen
hanyatt estem...
Pedig,
ha szorgalmasan
gyakorolok,
előbb-utóbb
én leszek
a cirkusz
sztárja!

Tudtad-e, hogy az euró nemcsak az Európai Unió országaiban, hanem sok más helyen is hivatalos fizetőeszköz. No jó, arról már biztosan hallottál, hogy Montenegróban, avagy Crna Gorában csak euróval lehet fizetni. Lássuk hát, hogy hol törvényes fizetőeszköz az euró?

Tehát: az euró 2002. január 1. óta törvényes fizetőeszköz 12 európai uniós tagállamban, továbbá négy másik európai országban, két balkáni területen, valamint az euróövezet valamely tagállamához tartozó vagy vele társulási viszonyban álló több más területen és szigeten.

1. EU-tagállamok: Belgium, Németország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Portugália és Finnország, legújabban pedig Szlovénia is.

2. Európai országok, amelyek az Európai Közösséggel kötött hivatalos megállapodás alapján használják az eurót: Monaco, San Marino és Vatikánváros.

3. Országok és területek, amelyek az eurót hivatalos megállapodás nélkül használják: Andorra, Montenegró és Kosovo.

4. Tengeren túli területek, megyék és szigetek, amelyek valamely euróövezetbeli tagállam részét képezik vagy társulási viszonyban állnak vele: Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint Pierre és Miquelon, és a Francia Polinézia, valamint a Franciaországhoz tartozó antarktisi területek.

A szivárványszínű iskolában

Míg ti a nyári szünetben gondtalanul játszottatok, fürödtetek, élveztétek a napsütést a folyó-, esetleg a tengerparton, addig az **óbecsei Samu Mihály iskolában** a tanítók, tanárok s az ott dolgozók kifestették a tantermeket, a folyosókat, sőt még az utcán és az udvaron lévő virágtartókat, korlátokat, falakat is befestették.

Már az utcán, ha arra jársz, láthatod a változást. Bent meg gyönyörködhetsz a szebbnél szebb tantermekben. A szivárvány színeiben pompáznak nemcsak a tantermek, a falújságok, hanem a szekrények is. A rózsaszín, sárga, drapp, lila, a rikító sárga, zöld, mind a tanítók, tanárok ízlését tükrözi. Tetszenek a vidám színek. Ilyen környezetben még a tanulás, tanítás is könnyebb.

Nemcsak ezért látogattam el az iskolában, hanem, mert tudom, ilyenkor év elején tele vannak tervvel nem csupán a diákok, hanem a tanítók, tanárok, igazgatók is.

Polyák Dóra igazgatónő irodájában vagyunk. Nem volt könnyű ide bejutni, hisz sok tennivalója van ilyenkor év elején. Alig tudtam kívánni, hogy szabad legyen, mert annyira elfoglalt.

– Tervek? Nagyon sok van. Igaz, a nyáron kifestettük a tantermeket, az udvart, a kerítéseket, korlátokat. Az egész ötlet még akkor fogalmazódott meg bennem, mikor jómagam is tanítóként dolgoztam, a saját osztályomat szerettem volna az elképzelésem, az ízlésem szerint befesteni. Mivel az iskola anyagi körülményei igen szegényesek, csak a festékre volt pénzünk, a munkadíjat nem tudtuk volna kifizetni. Így minden tanító, tanár kimeszelte a saját osztályát az ízlése szerint. A rajzkabinetben az ablak -, ajtócsere már nem futotta. Meg azt mi nem is tudjuk kicserélni, oda már sok pénz és mester kell. Azonban a gázbevezetése már folyamatban van, és az iskolaudvart is szeretnénk kibetonozni. Célunk, hogy minél jobban megőrizzük az iskola tisztaságát. Remélem, nem lesz egy firka se a szépen befestett falakon – fejezi be az igazgatónő.

A magyar szaktanteremben **Józsa Zsuzsanna** és **Ferencz Hajnalka** magyartanárnők és diákjaik várnak rám. Jelen van a nyolcadikos **Balzam Henrietta**, **Simon Rózsa**, **Menda Csilla**, **Cseknóvity Krisztián**, **Csóke Eszter**, **Rajslí Dénes**, az ötödikes **Szarvas Amanda**, **Butás Attila**, **Dankó Róbert** és **Legényi Krisztina**.

Nekik is vannak terveik, különösen a nyolcadikosoknak.

– Persze – mondja Henrietta –, az első osztályfőnöki órán az oszi rámutatott, hogy az idén miért kell többet tanulnunk. Igaza van, mert, ha jó tanulók leszünk, abba az iskolába iratkozhatunk, amelyikbe szeretnénk. Ezenkívül még versenyre is akarok menni, mégpedig az anyanyelvi és a matekversenyre.

– Nekem is Varga Éva az oszim, mint Henriettának – kapcsolódik a beszélgetésbe Rózsa. – Azt is mondta az első osziórán, hogy kitévő ta-

Polyák Dóra

nulók legyünk, tanuljunk tovább, ne kelljen majd felnőtt korunkban fizikai munkát végezni. Meg hogy az idén mi vagyunk a suliban a legidősebbek, komolyodjunk meg, mert rólunk kell, hogy példát vegyenek a fiatalabbak. Szeretnék minél többet lenni az osztálytársakkal, a barátaimmal, mert ez a z utolsó év ebben az iskolában.

Csillának is komoly tervei vannak, hogy minél jobb tanuló legyen, mert csak így juthat be a kívánt középiskolába.

– A képzőművészeti középiskolába is kitévő bizonyítvány kell – magyarázza Csilla –, s emellett még sokat kell gyakorolni. Rajz szakkörre is fogok járni, s ha lesz, minden pályázaton részt szeretnék venni.

Krisztián szerint, ha odafigyelsz órán, a tananyag felét már megtanulod.

– Mivel eddig hármaseszes tanuló voltam, nyolcadikban kitévő szeretnék lenni – jelenti ki Krisztián –, ugyanis Adára készülök az elektrotechnikai iskolába. Elhatároztam, nagyon odafigyelek órán, s bízom abban, hogy a tervem sikerül. Már tudok villanyt vezetni, megtanultam a bányától. Azt hiszem, komputerszakcsoportra fogok iratkozni.

Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet, tartja a közmondás. Eszti virágkertész akar lenni. Elhatározta, ő is jó tanuló lesz, hogy bejuthasson a megfelelő iskolába.

– Már kiskorom óta kedvelem a virágokat, ültetem locsolom, kapálom. Kedvenceim: a hóvirág, a lilium, a muskátli... Fontos, hogy a bigit,

Virágtartó az utcán

Akiknek terveik vannak

a kémiát mind jobban megtanuljam, mert a középiskolában ezek lesznek a fő tantárgyak.

Dénes szerbül fog tanulni. Már vannak is szerb barátai, akikkel gyakorolhatja a nyelvet. Arra a tanácsomra, hogy nagylány után nézzen, az a válasza, hogy már van kettő is.

– Csak barátnők – jelenti ki Dénes –, nem udvarolok nekik. Azt azonban nagyon is fontosnak tartom, hogy jól elsajátítsam a nyelvet, mert, ha egyetemre megyek, szükség lesz rá. Az angollal különórákon barátkozok, mert itt az iskolában németet tanulunk. Angoltanárral szeretnék lenni.

Az ötödikesek még ismerkednek a tanárokkal, tantárgyakkal.

– Ferencz Hajnalka az oszink, s már az első órán figyelmeztetett bennünket, hogy jók legyünk – mondja Amanda –, mert csak akkor tudunk jól odafigyelni az órán. Színötös tanuló szeretnék lenni, mint tavaly. Továbbra is eljárak majd a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör táncportjába, ahol Korcsik Anikó és Cseszák Balázs oktatnak a népi táncokra.

– Én is színikitévő akarok lenni – teszi hozzá Attila. – Szót fogadunk az oszink, mert tényleg nagyon szép az iskola, vigyázni fogunk a tisztaságra. Nem firkáljuk össze a falakat, pannókat, hisz olyan szépen kimeszelték a tanáraink.

– Nekünk Andruskó Csaba lett az oszink – dicsekszik Robi –, s örülünk neki, mert mindannyian szeretünk tornázni, ő a tornatanárunk is. Szeret velünk viccelődni. Azt ő is mondta, hogy vigyázzunk a rendre, tisztaságra. Szót fogadunk neki, megígértük, hogy jól viselkedünk. A szabadon választott tornaórán futballozni fogok. Különbösen szeretem a sportot, tekézőnk a barátommal. Hente kétszer járunk edzésre a tekepályára. Már versenyen is voltunk. Az idén is megyünk edzésre és a versenyre is.

Kornéliának új, korszerűbb számítógépet ígérték a szülei, ha jó tanuló lesz.

– Nem hiszem, hogy nehéz lesz színikitévő tanulóknak lennem – véli Kornélia –, mert nagyon is odafigyelek majd az órákon. Szeretem a verseket, már tavaly is szavaltam, ebben az iskolaévben is tagja szeretnék lenni a szavalócsoportnak.

Tanuljatok is már év elején, mert a közmondás is így mondja: A jó kezdet, fél siker.

A hallható fantázia

Zene, ami nélkül nem lenne teljes a világ

Mindenkiben ott van a zene. Van aki csinálja, van aki hallgatja, de mindkét félnek egyaránt értékesek azok a percek, amikor felcsendül egy dallam. Talán nincs is olyan ember a földön, aki ne szeretné a zenét, az éneket. Akár vidámak vagyunk, akár szomorúak, a zene mindig ott van, hogy kitöltse a lelkünket. Mindegy, hogy klasszikus, rock- vagy elektronikus zenéről van szó, a maga módján mindegyik gazdagítja a világot, bennünket. A hozzá íródott szöveg pedig lehetővé teszi, hogy mi is örömeinket leljük az éneklésben, s kedvenc együttesünkkel énekeljük a kedvenc dalunkat, mely lehet, hogy nem mindig mélyenszántó gondolatokkal van tele, de ettől még örömet okoz. A **szabadkai Đuro Salaj iskola** hetedikes tanulói: **Nagy Tímea, Mácsai Noémi, Jenei Enikő, Kurina Viktória, Tari Erzsébet** és testvére, **Tari Péter** meséltek arról, hogy milyen szerepet játszik az életükben a zene, mit hallgatnak szívesen, valamint, hogy melyik az a hangszer, amiből szerintük a legszebb hangokat lehet előcsalogatni.

Viktória az éneklés szerelmese. Hangjával több ízben elkápráztatta közönségét és az énekversenyeken is kiválóan szerepel.

– A zene szívből jön, s csak úgy lehet átadni másoknak. A zenét érezni kell annak is, aki előadja, s annak is, aki hallgatja. Ez az egyik legfontosabb dolog a világon, és nem tudnám elképzelni az életet nélküle, hiszen ebben nevelkedtem. Nagyon szeretem a klasszikus zenét, szerintem minden más stílus ebből indul ki. Persze másfajta zenét is hallgatok, a Váradi Roma Café az egyik kedvencem, de a rap és a hip hop is tetszik. Szeretem Cserháti Zsuzsa és Máté Péter dalait is, de LL Junior és Molnár Ferenc-Caramel dalait is szívesen hallgatom. A hangszerek közül a húros hangszereket emelném ki. Szerintem azoknak van a legszebb hangjuk.

– A zene a lelkem egy része. Mindennap szükségem van rá, s ha le kéne róla mondanom, egy rész belőlem is eltűnne – mondja Noémi. – Sokféle zenei stílust szeretek, és szerintem főként a dallam az, ami számít, nem pedig a szöveg. A külföldi előadókat szeretem a legjobban, de van néhány magyarországi énekes, zenekar is, akiket szívesen hallgatok, és a népzene is fontos része az életemnek. Ha választanom kellene a hangszerek közül, akkor viszont az elektromos gitárt választanám, mert szerintem azzal lehet a leginkább kifejezni az érzelmeket.

Enikő is zenerajongó, amikor csak teheti, zenét hallgat. Mint meséli, több műfajt is kedvel a raptól egészen a rockig, és már egy ideje a gitárral is ismerkedik. Szeret énekelni is, és szerinte a közös éneklésben is sok öröm van. Kedvencei közé sorolja Rúza Magdit, akinek nemrég volt a koncertjén, és a régebbi dalokat, énekeseket is ismeri, és időnként szívesen meghallgatja az ő dalait is. A mai énekesek közül Madonna, Justin Timberlake, Nelly Furtado dalait hallgatja, a komolyabb műfajokra viszont csak ritkán támad kedve. Ennek ellenére szerinte a legszebb hangja a hegedűnek van.

Péter is azok közé tartozik, akik bármit is csinálnak, a zene elengedhetetlen kellék hozzá. Mindegy, milyen zene, csak szóljon valami. Egyformán szereti a hazai és külföldi előadókat is, s ha ismeri a szöveget, szívesen dalra fakad ő maga is. A hazai dalokat kevésbé ismeri, inkább a magyarországi előadók szerzeményeit hallgatja.

– Egészen más élőben látni és hallani egy zenekart, ezért, ha alkalmam van rá, szívesen eljárom koncertekre, fellépésekre. A Me-

gasztárban sok tehetséges énekest megismertem, mindig követem a műsort. Szeretném, ha egyszer belőlem is híres rock sztár lenne, mert szeretek énekelni – mondja Peti.

Tímea szerint a legtöbb zene az emberi érzésekről szól, ezért nem tudná elképzelni nélküle az életét.

– A zene felvidít, ha pedig szomorú vagyok, vigaszt találok benne. A hangulatomhoz igazítom a dalokat is, bár inkább a latinosebb ritmusokat kedvelem. Például Shakira, Rihanna, No Thanks, Márk dalait hallgatom a legszívesebben, és ismerek néhány hazai előadót is. A hangszerek közül talán a zongorát és a dobokat emelném ki. Főként a zenei csatornákat szoktam nézni, mert szerintem a hang mellett a képek is fontosak, bár a klip sokszor nem azt fejezi ki, amiről a dal szól. Néha meghallgatom a komolyzenét is, de nem tartozik a kedvenceim közé, viszont az operát, a metál- vagy az elektronikus zenét nem szeretem. A népdalok, népzene viszont teszik.

– Nincs olyan pillanat, amikor ne lenne szükségem a zenére – mondja Erzszi. – Mindenféle zenét szeretek a népzenétől a modern stílusig, kivéve talán az operát. A Megasztárból vannak kedvenceim, és a külföldi előadók közül is sokakat szeretek. A rádióból sok új dal megismerek, de sokat hallgatom azokat a dalokat is, amik a számítógépen vannak. Ilyenkor a hangulatomhoz igazítom a zenét, ha szomorú vagyok, akkor lassabb, szomorúbb dalokat válogatok össze. Számomra fontos a dalok szövege is, mert azzal még inkább kiemelik, hogy miről is szól a dal, és persze fontos az is, hogy megértem a szöveget.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

Szent Gellért, az első magyar vértanú

1046. szeptember 24-én, 962 évvel ezelőtt halt meg Szent Gellért itáliai származású szerzetes, az első magyar vértanú, aki Szent István király szolgálatában Imre herceg nevelője és a csanádi püspökség megszervezője volt. Velencében született 980 körül, patrícius-család gyermekeként. Giorgio-Georgius (György) névre keresztelték. Édesapja, Sagredo Gerardo (Gellért) kalmár volt. Ötéves korában súlyosan megbetegedett, ezért szülei a San Giorgio-sziget monostorába vitték. Fogadalmat tettek: ha a kis György életben marad, egyházi pályára adják. A San Giorgio Maggiore bencés monostor szerzetesei buzgó imáinak köszönhetően a kisfiú felépült, és a rend tagjai közé lépett. Tizenöt évesen elvesztette édesapját, akinek az emlékére vette fel a Gellért nevet. Tanulmányait a monostorban, majd a bolognai főiskolán végezte. Már 32 évesen megbízták a velencei San Giorgio Maggiore apáti tisztségével. Három év múlva lemondott és a Szentföldre indult, hogy végigvándoroljon a Megváltó nyomdokain. Hajója viharba került, így az isztriai partvidékre vetődött. 1020 táján érkezett Magyarországra, a pécsi Mór püspökhöz, akivel Székesfehérvárra ment. A királyi udvarban Gellértnek látomása volt, amelyben egy hegy szikláinak között holtan látta meg önmagát. Az Úr üzenete szerint nem a Szentföldre kellett mennie, hanem itt kellett maradnia, hogy a legnagyobb mennyei ajándékként elnyerje a vértanúság koronáját. Szent István a királyi udvarban tartatta, és fiának, Imre hercegnek a nevelésével bízta meg. 1023-ban Bakonybélbe vonult vissza, ahol remeteként több könyvet is írt. A legenda szerint egy napon kunyhója előtt, írás közben elnyomta az álom. Arra ébredt, hogy egy kis szarvasborjú telepedet melléje védelmet keresve. Megetette a kis árvát, és az nem is távozott tőle. Egy másik alka-

lommal sebesült farkas feküdt az ajtajában. Ellátta a sebeit, és a kunyhójába vitte a szerencsétlen állatot. Amikor a farkas magához tért, hálás kutyaként megnyalta a remete kezét, és szelíden leheveredett a kis szarvas mellé. 1030-ban István Gelléltre bízta a csanádi püspökség megszervezését, aminek társaival együtt becsülettel eleget is tett. Mindvégig az Istváni életmű megszilárdításán és továbbvitelén fáradozott. István halála után a keresztény és az európai értékrend védelmében szembekerült Aba Sámuellel, akinek 1044-ben Csanádon a húsvétra tervezett koronázását megtagadta, a hatalommal szembeszállva megjósolta a pogánylázadást, a király halálát és saját maga vértanúságát. 1046-ban a Tiszántúlon Péter király uralma ellen a békési Vata vezetésével lázadás tört ki a pogányság visszaállításáért. Szeptemberben Gellért püspöktársaival Székesfehérvárról Budára tartott, hogy fogadja a számkivetettségéből visszatérő Vazulfiakat. Szeptember 23-án este megjövendölte, hogy az volt az utolsó vacsorájuk, majd másnap megjövendölte vértanúságukat is. A pesti révhez közel egy lázadó pogány csapat elfogta és megölte őket. Gellértet taligára tették, és a Kelenhegyről (ma: Gellért-

hegy) a mélybe taszították, mellét dárdával átütötték, ezután egy sziklához vonszolták, és agyvelejét szétloccsantották. Holttestét először a pesti oldalon, a Boldogságos Szűz templomában temették el, majd Csanádra vitték. Sírjánál csodák és rendkívüli gyógyulások történtek. Szent László király kérelmére 1083. július 26-án szentté avatták. Az első magyar vértanú emlékéét Budán az Erzsébet híddal szemben, a régi Kelenhegy szikláinak között álló hatalmas bronzszobor, Jankovics Gyula gyönyörű alkotása őrzi. Szent Gellért magasra emelt jobbujában a szent keresztet tartja Budapest fölé, ezzel hirdelve, hogy a magyarok nemzetsége a kereszt jegyében született, és annak oltalma alatt áll.

Síksági tájunk szinte parancsolja: üljünk kerékpárra, iskolába, munkára járjunk bicajjal, s a nyári kerékpár-túrákat se hagyjuk ki. Jó, de milyen is legyen az a jármű? Egykor a Puch volt a divat, aztán a Rog, mostanában igen gyakran a Capriolo márkanevet halljuk. Valójában ennél sokkal nagyobb a választék, csak utána kell járni. Mert furábbnál furább kerékpárok léteznek ám! Kezdvé a City-bike-októl, melyek általában 3–5 fokozatúak, a hátsó kerékagyba beépített váltóval készülnek, lefedett láncsal, nehogy a nadrág vagy a szoknya bepiszkolódjon. Régebben még a hátsó kereket is háló borította, ez azonban mostanság már valóban nem divat. Divat viszont a terepbicaj, avagy Trekking-byke, mely nem bevásárlásra, hanem inkább az aszfalton kívüli bringázásra készült. A Mountin-byke (hegyi bicaj) ennek a brutálisabb változata, sokfokozatú külső sebességváltója elvileg azt is lehetővé teszi, hogy a legmagasabb, legmeredekebb hegyet is megmásszuk vele. A hazai kínálat azonban inkább kamu, mint valódi: amikor kerékpárral Bajorország hegyvidékén, a Frank Svájcban jártam, nem értettem, miért szenvedek én a 18 sebességű kerékpárommal, még a „legerősebb” sebességet használva sem tudtam fölmenni az egyik dombra (aszfaltos utcán!), miközben a helybeliek vidáman tekertek el melletttem. Aztán kerékpárt cseréltünk, és minden világos volt számomra. Én lettem az, aki vidáman karikázott el a saját szerbiai kerékpárommal szenvedő német srác mellett. Vagyis: rosszul voltak megválasztva az áttételi arányok, nem volt igazi hegyi bicaj az én Mountin-byke-om.

Most és itt azonban nem a hegyibicajokra összpontosítunk, hiszen vidékünkön elég kevés hegy található. A síkságban terpeszkedő falu, város viszont annál több...

Lássunk tehát néhány érdekes városi kerékpárt!

Citystorm: a zárat és a lámpát az alumíniumvázba integrálták a tervezők.

Flower 7: Igazi bevásárlóbringa, igen stabil állítólábakkal.

Fura bringák

Vintage Ultra: a City- és a Trekking-Byke ötvözeté: nyolcsebességű váltó, rugós villa, bőrülés és kormányburkolat.

Tuour Lady Li-ion: elektromos kerékpár. 24 kilós, és 50 kilométeres az önállósága, utána újratöltendő. Síksági városokban ideális...

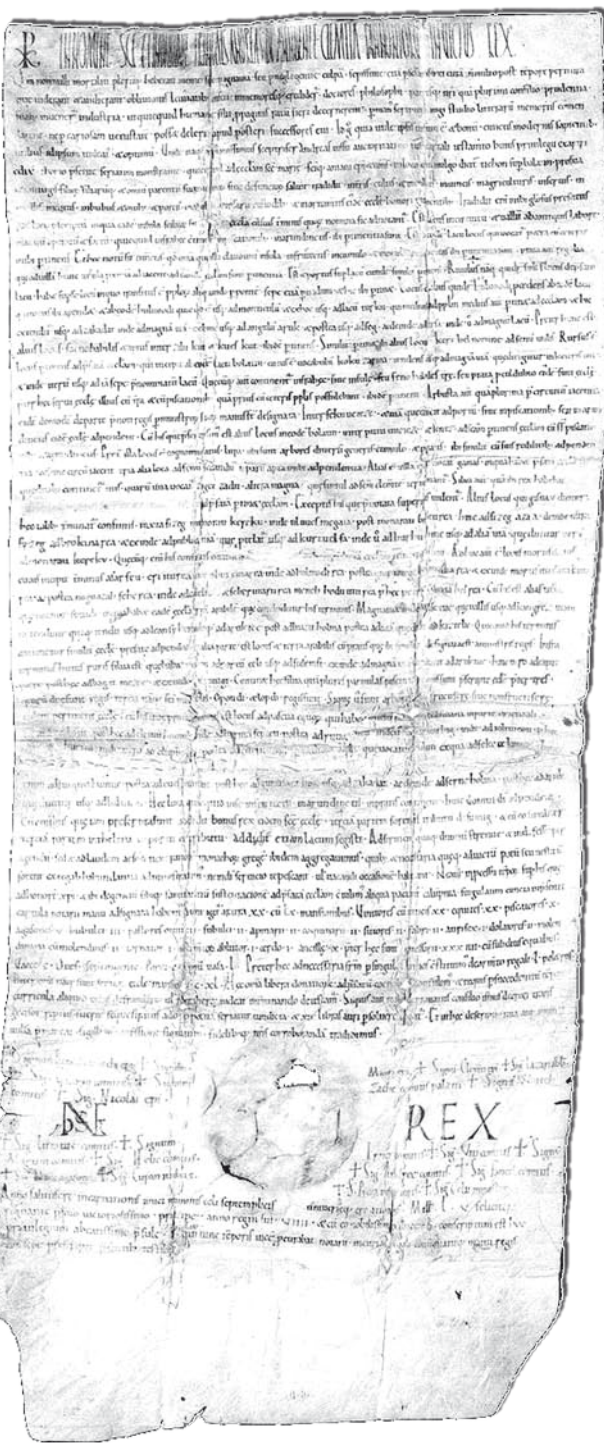
Scythe: azoknak találták föl, akik feltűnési viselkedésben szenvednek. Egészen biztosan mindenki megbámulja ezt a méregdrága, favázás kerékpárt.

Two's Day: Kettesben szép az élet, vezessünk hát tandemet. Mert bizony így nevezik az ilyesféle kétszemélyes biciklit!

A Tihanyi Alapítólevél

A magyar történelemben 1055-ből van először írásos feljegyzésünk: ez a híres Tihanyi Alapítólevél, az első hazai nyelvemlékünk, amelyet ma Pannonhalmán őriznek. A 11. század közepén I. András király bencés szerzeteseket telepített le, akiknek

I. András sírja a tihanyi altemplomban

templomot és kolostort építtetett. Amikor pedig a király meghalt, ide temetkezett.

A középkorban több falu is volt a félszigeten: Tihany, Apáti és Újlak. Tihany település nem a jelenlegi helyén jött létre, hanem a templomtól északnyugatra, a mostani Apáti nevű domboldalon. Itt ma is láthatók az egykori templomfalak maradványai.

Tihany vára a tatárjárást követően épült, írásos források 1267-ben említik először. A vár oldalában, a palánkok tövében építették abban az időben a házakat, és egy másik falu is kialakult a rév közelében, amelyet Újlak néven emlegetnek. Amikor a vár alatti község kialakult, ezt kezdték Tihanynak nevezni.

A Tihanyi Alapítólevél teljes részletességgel felsorolja, hogy I. András király mi mindent ajándékozott a szerzeteseknek: épületeket, gyümölcsösöket, szántóföldeket, réteket, kaszálókat, nádasokat, erdőket, kis tavakat, révet és még egy sor egyebet, ami a szerzetesek munkáját segítette. Például a következő összegezés szerepel a hátyára írt alapítólevélen: „Húsz eke föld hatvan háznéppel, húsz szőlőműves szőlővel, húsz lovaszolja, tíz halász, öt lovasz, három gulyás, három juhász, két kanász, két méhész, két szakács, két timár, két kovács, egy aranyműves, két kádár, két molnár malmokkal, két esztergályos, egy ruhamosó, egy szűcs, tíz szolgáló.”

Miről is nevezetes a tihanyi apátság alapítólevele?

Legfőképpen arról, hogy magyar nyelvünknek ez a legrégebbi valamirevaló írott emléke. Innen tudjuk, hogy a **Balatont** akkor még **Balátinnak** vagy **Bálátinnak** mondták, **Tihanyt Tihonynak**, **Somogyot Sumigynak**, **Tolnát Telenának**, a **homokot humuknak**, a **ravaszyukat (= rókaljukat) ruvoszlikunak**. **Szilkút Szilukút** volt, **Köveskút Küeskút**, **árok töve áruk tüe**. Az, hogy **bokorra**, valahogy így hangzott: **bukuréá**, **kútjára: kutaréá**, **Nagy Aszófőre: Nagy Aszah fehe réá**, **Fehérvárra menő hadiútra** pedig: **Fehérváru réá meneh hodu utu réá**. Vagyis sok szótővünk végéről – főleg a rövidebbekéről – akkor még nem kopott le az az ősi magánhangzó, amelyet például a finnek máig őriznek. Megőrizték finn testvéreink azt a palócos á hangot is, amely a Tihanyi Alapítólevél írása idején a magyarban szintén általános volt. Így a réá szót is rövid á-val ejtették a végén. Ez a réá szócska különben akkoriban kezdett hozzáragadni az előtte lévő szóhoz, névutóból raggá válni. Így lett az **utu réá** végül is **útra**, a **váru réá várra**.

Szeptember 18.

Ma Diána, József, Ambrus, Metód, Richárd, Rikarda napja van.

Ambrus

Görög eredetű, név, a Ambrosziosz név rövidüléséből származik. Jelentése: halhatatlan.

Metód

Görög, latin eredetű név. Jelentése: kutatás, nyomozás, csel, furfang.

Rikarda

Német, spanyol eredetű név, a Richárd férfinév olasz és spanyol eredetű női párja. Jelentése: erős fejedelem.

52 (1956 éve történt)

Megszületett Traianus római császár, aki 98–117 között uralkodott, üldözte a keresztényeket.

1971. szeptember 18. (37 éve történt)

A Pink Floyd volt az első rockzenekar, amelyik klasszikus zenei fesztiválon lépett fel, a helyszín a svájci Montreux volt. A zenekar az Atom Heart Mother című munkáját adta elő.

Szeptember 19.

Ma Vilhelmina, Tódor, Alfréd, Mária, Szabolcs, Emília, Tivadar, Jónás, Vilma, Szilárda, Palóma, Sebő napja van.

Szabolcs

Magyar eredetű név, Árpád fejedelem unokaöccsének és egyben utódjának, a második magyar nagyfejedelemnek a neve volt. Jelentése: nyest.

Emília

Latin eredetű név, az Emil férfinév eredetijének női párja. Jelentése: versengő, vetélkedő.

1802. szeptember 19. (206 éve történt)

Megszületett Kossuth Lajos államférfi, politikus. A nemzeti függetlenségért, a feudális kiváltságok felszámolásáért s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem legnagyobb alakja volt. A szabadságharc alatt döntő befolyást gyakorolt az események menetére. A Habsburg-ház 1849. április 14-i trónfosztása után ő lett Magyarország kormányzója, ideiglenes államfője. 1849. augusztus 11-én Aradon lemondott és Görgeyre ruházta a hatalmat, majd az augusztus 13-i világosi fegyverletétel után emigrációba kényszerült, de élete végéig harcolt a magyar ügyért.

1928 (80 éve történt)

Először mutatták be a Mickey Mouse című filmet.

Szeptember 20.

Ma Friderika, Fülöp, Frida, Euszták, Fausztina, Filippa, Zsuzsanna napja van.

Friderika

Német eredetű név, a Friedrich férfinév latinított alakjának a női párja. Jelentése: béke, hatalom.

1897. szeptember 20. (111 éve történt)

Megszületett Tamási Áron író, akadémikus (Ábel-trilógia). Írásaiban főként a székely falvak világát, az erdélyi szegénység életét, a megélhetésért az urakkal és a természettel folytatott küzdelmeit, a székelyek ügyességét és furfangos eszjárását ábrázolta. Tehetsége és fantáziája játszi könnyedséggel olvastotta egybe a tragédiát és komédiát, a misztikumot és a falu józan realizmusát. Regények mellett színpadi műveket is írt, amelyek közül kiemelkedik az Énekes madár című darabja.

1863 (145 éve történt)

Meghalt Jacob Grimm német meseíró és mesegyűjtő.

Szeptember 21.

Ma Máté, Mirella, Ildikó, Jónás, Ifigénia, Maura, Míra napja van.

Máté

Bibliai név, a héber Mattanja név rövidített Mattai formájának a görög alakjából származik. Jelentése: Jahve ajándéka.

Mirella

Latin, olasz eredetű név, a Míra olasz becéző továbbképzése. Jelentése: csodálatos.

1984. szeptember 21. (24 éve történt)

A magyar dráma ünnepe. A Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünneplik a Magyar Dráma Napját, Madách Imre Az ember tragédiája című drámája 1883. szeptember 21-i ősbemutatójának tiszteletére. Célja felhívni a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismertetésére és az írók ösztönzése újabb alkotások létrehozására. Újvidéken ez alkalomból már évek óta megszervezik a drámaíró-versenyt.

1998 (10 éve történt)

Los Angelesben 38 éves korában, agyvérzés következtében meghalt Florence Griffith-Joyner amerikai atléta, az 1988-as szöuli olimpia női futósztafája, háromszoros olimpiai bajnok, aki 100 és 200 méteren világcúscot állított fel. Korábban sokan doppingolással vádolták.

1934 (74 éve történt)

Megszületett Leonard Cohen énekes és zeneszerző.

Szeptember 22.

Ma Móric, Ottó, Tamás, Mór, Emerita napja van.

Móric

Latin eredetű név, a Mauritius névből származik, ez pedig a Maurus továbbképzése. Jelentése: mór, szerencsen.

Emerita

Latin eredetű név. Jelentése: érdemes, derék.

1910 (98 éve történt)

Megszületett Faludy György költő, műfordító.

1791. szeptember 22. (217 éve történt)

Megszületett Michael Faraday angol kémikus és kísérleti fizikus, az elektromos mező fogalmának megalkotója. Az elektromosságtan körében végezte kutatásait, ő teremtette meg a mező fogalmát. Az elektromotor megalkotója, az elektromágneses indukció felfedezője, a róla elnevezett elektrokémiai törvények megalkotója. Minden idők egyik legnagyobb kísérleti fizikusának tartják.

1827. szeptember 22. (181 éve történt)

Joseph Smith amerikai vallásalapító megalapította a mormon egyházat, az Utolsó Napok Szentjeinek (mormonok) első elnöke lett. Ennek tagjai számos vallás elemeiből összeálló tanításuk alapján, aszketikus életvitellel készülnek a minden idők végén elérkező újjászületésre. Smith halála után Brigham Young vette át a mormonok vezetését. A közösséget Utahba vezette, és a Nagy-sóstó partján megalapította Salt Lake City városát.

1991 (17 éve történt)

Bryan Adams (Everything I Do) I Do It For You című Robin Hood filmdalával 12 héten keresztül vezette az angol slágerlistát.

Szeptember 23.

Ma Tekla, Ildikó, Ilona, Ila, Lina, Líviusz, Telma napja van.

Tekla

Görög eredetű név. Jelentése: Isten dícsősége.

Ilona

A Heléna régi magyarosodott alakváltozata. Magyarországon a középkor óta gyakori. Elterjedésében a kereszténység, a homéroszi történetet feldolgozó középkori Trója-regény Szép Ilonája, valamint a 16. századi széphistória Árgirus királyfiról és Tündér Ilonáról szóló alkotási játszott szerepet. A magyar névforma használható a német, szlovák, cseh, finn névadásban is.

1914. szeptember 23. (94 éve történt)

Megszületett Csépe Imre költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja. 1945 előtt béres, kanász, kubikos, iskolaszolgá, gyári munkás volt. 1946-ban a Magyar Szó munkatársa lett. Östehetségként jelentkezett az irodalmi életben az 1930-as években; írásait a Kalangya, majd a Híd c. folyóiratok közölték. Szülőhelyén, Kishegyesen évente irodalmi és kulturális program keretében emlékeznek meg róla (Csépe-napok, Aranyeső). Szabadkán halt meg 1972. május 18-án.

Szeptember 24.

Ma Gellért, Mercédesz, Gerda, Mária, Grizeldisz napja van.

Gellért

Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik. Jelentése: gerely, dárda, erős, kemény.

Mercédesz

Spanyol eredetű név, a Maria de Mercedes kifejezésből származik. Maga a szó a latin merces (bér) szóból ered, és arra a váltásdíjra utal, amelyet a 13. századi Spanyolországban a mercedarius szerzetesrend gyűjtött fogságba esett keresztény mórrok kiváltására. Jelentése: fogolykiváltó.

1046. szeptember 24. (962 éve történt)

Meghalt Szent Gellért itáliai származású szerzetes, az első magyar vértanú, aki Szent István király szolgálatában Imre herceg nevelője és a csanádi püspökség megszervezője volt.

768 (1240 éve történt)

Meghalt Kis Pippin a Frank Birodalom királya, aki a keresztény egyház fejének, Róma püspökének adományozta az itáliai fővárost és környékét, ezzel megalapozva a Pápai Állam, a Vatikán létrejöttét.

1945. szeptember 24. (63 éve történt)

Meghalt Hans Wilhelm Geiger, a Geiger-féle sugázmérő kifejlesztője. A Geiger-számláló a radioaktivitás mértékét méri, beleértve a röntgen- és gamma-sugarakat is, egészen pontosan a műszeren áthaladó radioaktív részecskéket. Geiger találmányát 1928-ban a szintén német fizikus, Walther Müller fejlesztette tovább, ezért hívják az eszközt gyakran Geiger-Müller számlálónak.

A vadon atlétái

Ausztrália füves síkságainak legkülönösebb testfelépítésű lakója a kenguru. A faj képviselői között a vörös óriáskenguruk a legtekintélyesebb méretűek, különösen a hímek, amelyek akár a 66 kilós súlyt is elérhetik. Tömött bundájuk színe élénkvörös, míg a jóval kisebb nőstényeké kékeszürke. Feje és mellső végtagjai kicsik, ellentétben izmos, óriásira nőtt hátsó lábával és farkával. Ezekkel az arányokkal csupán egyetlen dolgot tud jobban bármely vadállatnál: ugrani.

Ha futni, különösen ha menekülni kell, hihetetlen teljesítményre képes. Ilyenkor akár 40 kilométert is megtesz óránként, és egyetlen ugrással 8–10 métert is halad. Mellső lábait melléhez szorítja, farkát hátrafelé nyújtja és hátsó lábával elrugaszkodik. A vágta nemhogy nem fárasztja, de ilyenkor van igazán elemében, hiszen

izmai és ízületei úgy alakultak ki, mintha egy rugó lenne beléjük építve. Így minél erőteljesebben mozog, annál több plusz energiát nyer. Eleganciája azonban rögtön tovatűnik, amikor táplálék után kutatva, araszolva halad előre. Ilyenkor esetenként mondhatnánk, amint mellső lábaira és farkára támaszkodva maga elé húzza hosszú hátsó lábait. Amikor kedvenc cserjéjét letarolta, ismét felegyenesedik, úgy rágódik rajta. Növényevők, főként levelekkel, fűvekkel és rügyekkel táplálkoznak. A víztől sokszor nagy távolságokra vándorolnak.

A kenguruk nem túl szapora állatok, viszont vemhességük annál rövidebb ideig, mindössze 39 napig tart. Bár egyszerre csak egy csemetét hoznak világra, ellés után ismét párosodnak, így gyakran két különböző korú kengurubébit is nevelnek egyszerre.

A zsebibabák még szinte teljesen fejletlen állapotban, mindössze 28 grammal kerülnek anyjuk erszényébe, ahol csaknem egy teljes évig élnek anyatejen. Amikor elérik az ötkilós súlyt, elhagyják az erszényt, helyet adva az újabb utódoknak. Ha nyugalmutat semmi nem zavarja, húszéves korukig is élhetnek.

Sok szabadidővel rendelkező állatbarátok és tudósok rendkívül érdekes tapasztalatokra tettek szert a különféle állatok megfigyelésekor. Nem minden állat egyforma jellegű, vérmérsékletű, hanem ahány egyed van, az mind különböző.

Így léteznek előzékeny és figyelmes állatok, de vannak érzékeny és szégyenlős állatok is. A sok megfigyelés során az is kiderült, hogy egy-egy állatfaj tagjai igen nagy figyelmet tanúsítanak egymás iránt, és bajban, veszélyben összetartanak, se-

gítik és támogatják egymást. Íme a fenti állítások bizonyítására néhány különös, érdekes eset.

Egy francia katonatorvos egy öreg lóval találkozott, amelynek már fogai is alig voltak, úgyhogy nem tudta a takarmányt megrágni. Az elaggott paripának két istállószomszédja hónapokon keresztül megrágták takarmányadagját, és a péppé őrölt eleséget eléje adták a jászolba.

Franciaországban történt a következő eset is: egy párizsi sebész meggyógyított egy gazdátlan, sebes ebet. Az állat napok múltán visszatért az orvos villája elé egy másik sebesült kutyával. A gyógyult eb hangos csaholással és nyüszítéssel hívta fel magára az orvos figyelmét, majd pedig a hízelgés különböző jeleivel „kérte meg” az orvost a betegtársa gyógyítására.

Ehhez hasonló segítségnyújtás nem ritkaság a szárnyasok világában sem. Még a törekeny és szelíd fecskék is harciassá válnak, ha valamelyik társukat veszély fenyegeti. Kísérletképpen egy fecske lábát zsinnyel kötötték össze. A vergődő állat kiszabadítására sok száz fecske szállt le, és mindaddig tépték és csipkedték a zsinnyet, amíg azt el nem szakították és társukat ki nem szabadították. Érdekes megfigyeléseket gyűjtöttek a színlelő, hiú és

Ahány, annyiféle

féltékeny állatokról is. Ha például a kutya és a majom valami rosszat tesznek, erről hízelgással és játékkal igyekeznek elterelni a gazdi figyelmét. Vannak lovak, amelyek olyan féltékenyek gazdájukra, hogy megharapják, ha az más lovat becézget, dédelget.

A szégyenlős állatok közé tartozik a macska és a tigris, szégyenkezve visszavonulnak például, ha a kiszemelt zsákmányt nem sikerült elejteniük. A kutya pedig azt szégyenli, ha lopáson kapják rajta.

Iszapvulkánok földje

Természetkedvelő olvasóinkat egy teljesen elvarázsolt vidékre, a Kárpát-kanyarban rejlő elveszett világba, az iszapvulkánok földjére kalauzoljuk el.

A Kárpátok kapcsán általában zord, sziklás meredélyeket, „fenyvesekkel vadregényes” tájakat képzelünk magunk elé, akik pedig túl sok tévét néznek, még Drakula grófot is beleképzelik ebbe a kitalált képbe. Ám a bennünket – mármint a Kárpát-medencét – körülvevő hegységkeret főgerincén túl ettől egészen eltérő arculatú tájkép bontakozik ki a látogató előtt...

A Brassó környéki vad hegyvidéket magunk mögött hagyva egyre inkább lankás középhegységi, majd dombsági táj szegélyezi utunkat. Ahogy az út menti meredek gerincek enyhé lejtőjű halmokká szelidülnek, úgy változik a növényzet jellege is. A sűrű bükk- és fenyőerdők helyét előbb tölgyesek, rétek, végül a kelet-európai pusztákkal rokon árvalányhajas (deliblái homokpusztához hasonló) gyepek váltják fel. A jó minőségű aszfaltút is elfogy alólunk, és most már bombatölcsér-méretű kátyúkkal teleszórt makadámúton döcögünk. Sofőr

és utasa egyaránt türelmetlen és ideges, azonban egy magányos olajfűró torony jó irányjelzőnek bizonyul.

Kétségtelen, hogy az élénk táruól látvány nem hasonlatos a megszokott kárpáti tájképhez. Egyeseket a Mars felszínére, másokat Dante poklára emlékeztet. A sárfoltokkal, iszapfolyókkal, iszapos tócsákkal borított felszínből helyenként 4-5 méteres magasságot is elérő, piramis és csonka kúp alakú sár vulkánok emelkednek ki. Könnyen azonosíthatjuk a sármezők és sárfolyamok forrásait e sarat pöfögő dombocskák szeméjében. A hígan folyó sár néhol lávanyelvekre emlékeztető módon folyik, másutt kiterjedt sármezőket alkot. Helyenként a völgyekben, árkokban talál utat magának. Némely sárfolyam pereme már megszárdult, közepében pedig – kihűlő félben lévő lávanyelvekre emlékeztető módon – még mindig áramlik a vízzel kevert iszap és agyag. Néhol a nagyobb felületű sárlepények felszínén sokszögmintázatú száradásnyomokat figyelhetünk meg, másutt az óvatlan látogató bokáig merülhet az iszapos masszába.

A Kárpát-kanyarra jellemző „hideg” iszapvulkánok csak a nevükben vulkánok. A terület iszapvulkánjainak kialakulása és a valódi vulkánok működése között nincs semmiféle kapcsolat.

Földünknek azonban vannak az utóvulkáni működés körébe tartozó „meleg” iszapvulkánjai is. A „meleg” iszapvulkánok, vagy más néven iszapfortyogók vizét a geotermális hő melegíti, így minden esetben vulkáni utóműködéseknek tekinthetjük őket. Épp ezért bolygónk jelenleg is aktív vulkanizmussal jellemezhető területein gyakoriak. A Közép-Amerikai földhíd, Jáva és Új-Zéland szigeteinek vulkánvidékei mellett Európában is találkozhatunk velük. Kontinensünk legnevesebb, 160–200 °C-os

hőmérsékletű iszapfortyogóit a Vezúv tövében, Nápoly határában figyelhetjük meg. Kialakulásukban a felszín felé törő, vulkáni gázokkal kevert forró víznek van szerepe. A feltörő kénes, szén-dioxidos gázokat tartalmazó forró vizek átjárják a felszínközeli finomszemcsés üledéket, hogy aztán „hideg” társaikhoz megtévesztésig hasonló, kúpszerű sárdóмок formájában, bugyborékoló kitöréseket produkálva éjrik el a felszín.

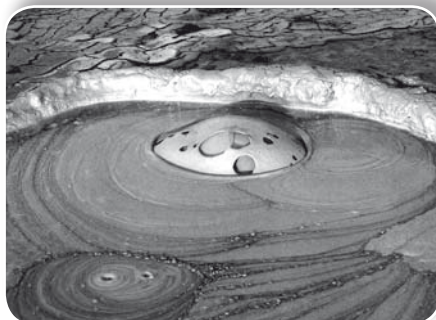
A „hideg” iszapvulkánok ezzel szemben inkább a szénhidrogénmezők, valamint mocsaras, lápos folyódeltek vidékén gyakoriak. A Kárpátok külső ívéből ismert iszapvulkánok Európa legnagyobb képződményei, melyekhez hasonló „hideg” iszapvulkános térséget legközelebb csak a Krím-félszigeten és Baku környékén találunk.

Órákon át önfeledten fényképezzük a sárképződményeket. Sehol egy tiltó tábla, hogy egyedi földtani értékei okán természetvédelmi oltalom alatt lévő területen jár-nánk. Sajnos (vagy szerencsére) a turistákat útbaigazító, vagy a terület felszínfejlődését bemutató információs táblákat is hiába keressük. A turistakalauzok is meglehetősen szűkszavúan említik a területet. Mindezek mellett a rossz minőségű utak is hozzájárulnak ahhoz, hogy a terület turizmusa egyelőre még gyerekcipőben jár. Talán ez az oka annak, hogy Európa e páratlan geológiai képződményei a maguk természetességében maradtak meg. Nem tudhatjuk, meddig marad ez így – az azonban bizonyos, hogy a Kárpát-kanyar dombsorai közt megbúvó iszapvulkánok éjjel-nappal hirdetik Földünk felszínének változékonyságát és élő szépségét.

Sz. P.

Iszapvulkánok kürtői a kárpáti hegylábán

A kráterek iszaptavaiban néhány másodpercenként keletkeznek a terjedelmes buborékok

A Kárpát-kanyar térképe

RÜGYFAKADÁS

Képzelt beszélgetés Nyilas Misivel a pataki gimnázium udvarán

Kicsöngették. A következő óránk számtanóra lesz. A táskából kiviszem az uzsonnámat. Mindannyian, kivéve a tanár urat, kitódulunk a szűk ajtón. Most megkeresem Misit, aki másik tagozatba jár.

Akkor ismerkedtünk meg, mikor egy fél éve átjött a debreceni gimnáziumból. Félnék természetű. Senkivel sem barátkozott, így odamentem hozzá, és megismerkedtünk...

– Szia, Misi! – vágtam hátba, hirtelen.
– Naaa! Szia Sándor! – köszönt. (Ha megverném, akkor sem ütne vissza.)
– No, mesélj, mi újság feléd? Milyen órád volt? – kérdeztem, hogy valahogy elkezdjem a beszélgetést.
– Latin. Új szöveget fordítottunk, azután pedig feleltünk.
– Te is?
– Én is. Egyszer-kétszer megakadtam a közmondásoknál, de végül jelest kaptam.

– Hát barátom, ez nem semmi! Segíthetnél latinból, hogy ne legyen szekundám.
– Én szívesem segítek, miért nem szóltál eddig? – kérdezte meglepetten.
– Hát... izé... – elpirultam, hogy miért is kotyogtam el magam.
– Hát akkor, mikor érsz rá? – kérdeztem zavartan.
– Nekem megfelel, hogy elmenjek hozzád szerdán és pénteken. Így jó lesz?
– Persze, de miért ne én menjek el hozzád?
– Mert... – a földre nézve folytatta. – A nagybátyám nem szereti, ha vendégek jönnek hozzánk.

– Te Misi, neked vannak testvéreid?
– Vannak, de nem vagyunk együtt, mert ők otthon élnek a szüleimmel...
Nem faggattam tovább, mert láttam, hogy fáj neki valami. Becsöngették. Egész órán azon gondolkodtam, hogy már fél éve barátok vagyunk, de még most sem tudom, hogy mi bántja. Hátha egyszer kiönti nekem a lelkét...

Kucséra Emese, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Tombol az ég

Egy délutánon, amikor a nap bearanyozta az eget, úgy döntöttünk, elmegyünk horgászni és madarakat kémlelni. Bütyök evezett, Tutajos és én pedig a különleges madarakat vizsgálgtattuk távcsővel a csónakból. Nem sokkal később minden madár elhúzódt a közelünkbe. Csak a nádirigó csicsergése hallatszott, és csak egy-egy vadlúd bukkant fel a nád sűrűjében, majd tűnt el újra a távoli homályban. Nagyon meleg volt. A nap sugarai úgy égették, mintha ezer kályha tüzelte volna felettünk.

– Valami árnyékos helyet kellene keresnünk – mondta Bütyök.
– Gyerünk át a túloldalra, ott majd behúzódnak a nád mellé – javasolta Gyula. Gyula, azaz Tutajos, az egyik legszeretettebb barátom volt. Már egy jó ideje itt van a berekben, és nagyon sokat változott. Megizmosodott és önállósult. Magabiztosabb lett. Kócos hajából előbukkant pár szőke tincs, kék szeme csillogott a fényben. Lenge ruhában és gumicsizmában járt. Igaz barátja volt Bütyöknek. A történethez visszatérve, majd negyed órába telt, mire átértünk a túloldalra. Tutajos elővette a csákyát, félig beleverte a mocsárba, majd kikötöttük a csónakot. Evéshez láttunk. Úgy ettünk, mint három fiatal farkas az éhhalál előtt. Bütyök még a kenyér héját is megette, aztán fülelni kezdett. Mély moraj hallatszott valahol távol.

– Biztos robbantanak – mondta.
– Fiúk, nem dörgés ez? – kérdeztem.
– Ugyan már, gyönyörű az idő!
Felszereltük a pecákat, és horgászni kezdtünk. Pár perc múlva a madarak abbahagyták a csicsergést, mintha valaki rájuk parancsolt volna. Hátunk mögött, ahová eddig nem néztünk, fekete volt az ég alja. Kicsit feljebb zöldeskék, a pereme pedig foszlányosan sárga. A fák feketén nyúltak a levegőbe. Hirtelen sötét lett. A nád úgy harsogott, mintha ezer kasza vágta volna. Nagyon megijedtünk!

– Bütyök, szereld le gyorsan a horgot vagy különben itt veszünk! – A fiúk szel-sebesen kapkodtak. Mire összeszedtük magunkat, a mogyoró nagyságú jégdarabok már a fejünket és a hátunkat verték. Bütyök kiugrott a csónakból, és egy férfi erejével tolt bennünket. Mind a hárman összehúztuk magunkat, mert a jég kegyetlenül ostorozott minket. A szörnyű percek után megpillantottuk a konyhó falait. Leszúrtuk a csákyát, és kikötöttük a csónakot. Bütyök még egyik csizmáját is elveszítette. Beestünk a konyhóba, mivel menni már nemigen bírtunk.

Ott feküdtünk piszkosan, véresen és összeverve, már nem törődve azzal, hogy odakinn záporozik a jégeső.

Adankó Edina, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Én és a könyv

Az első könyvem, melynek címe Csodaország, négy-öt éves koromban kezdtem el nézegetni. Ezt a könyvet a szüleimtől kaptam, és még ma is megvan.

A meséket, mondókákat, verseket általában anyukám és apukám olvasta fel nekem. De volt még ebben a könyvben barkácsolni való is, és színezni is lehetett benne. Mikor kicsit már idősebb lettem, lassan magam kezdtem olvasgatni a meséket. Az eddigi olvasmányaim közül A Pál utcai fiúk című regény tetszett a legjobban. Izgalommal követtem a könyv oldalain kibontakozó eseményeket. Szerettem az ilyen olvasmányokat, amelyekben a szereplők valós személyek, nem kitalált mesebeli lények. A tudományos könyveket is szerettem átlapozni, mert érdekes adatokat tudhatok meg belőlük a természetről, az állatokról, az emberről, más tájakról... A tananyaghoz kapcsolódóan is találhatok bennük segítséget.

Az írók műveikben szavakkal festik le a szereplőket, érzéseiket, a tájakat. A leírások alapján magunk elé képzelhetjük a történetet, akár egy filmet.

A mai világban a számítógép az úr, az emberek ritkán vesznek könyvet a kezükbe. Pedig aki sok könyvet elolvas, gazdagodik a szókincsé, és könnyebben ki tudja magát fejezni.

A könyv nemcsak papírra nyomtatott betű, hanem üzenet az utódainknak. A könyv vigasztal, ha szomorú vagy, ha beteg vagy, meggyógyít. Mert megnevetet a könyv, és néha könnyeket indít.

Gábor Emese, 6. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én mesém

Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, ahol a kurtafarkú malac túr, volt egy kunyhó, ahol egy szegény ember élt a feleségével.

Olyan szegények voltak, hogy egy nap úgy döntöttek, eladják az utolsó kincset is, a három kutyakölyökből a legkisebbiket. Így is lett. A szegényember elment, és eladta a kutyát a királynak, aki így akart örömet szerezni a lányának. Ebből a pénzből már élhettek is boldogan.

A királynő örült a kutyusnak, de az nem akart megbarátkozni az új gazdájával. A királynő ezért ellátogatót a szegényemberhez, akitől az apja a kiskutyát vette.

– Jó napot, szegényember!
– Jó napot, felséges királykisasszony.
– Emlékszik kend édesapámra, a királyra, aki a kiskutyát vette magától?
– Hát persze! Hogy is felejtethném el a meggazdagodásom történetét? De te hol jársz itt, ahol a madár se jár?

– Azért jöttem, hogy megmutassam a kiskutyát. Nagyon szomorú.
Amikor az öreg megnézte a kis állatot, rögtön megnyugtatta a királykisasszonyt:

– Ne aggódjál, drága lelkem! Ennek az ebnek kutyabaja, csak honvágya van, és a testvérkéi is hiányoznak neki.

A királynő megnyugodva tért haza. Aztán elmúlt egy év, a kiskutyából szép nagy kutya lett, de még mindig szomorú volt. Ekkor a királynő elengedte, hogy világot lásson és a családját is meglátogassa. A kutyus hegyen-völgyön át barangolt, és nagyon megéhezett. Szerencséje volt, mert útközben talált egy csontot. Nagyon megörült neki, de ahogy a csontot rágcsalni kezdte, megjelent előtte gazdája szomorú arca. Ekkor úgy döntött, hogy megnézi régi családját, de utána visszamegy az ő igazi otthonába. Így is történt.

A csontot elnevezték varázscsontnak, hiszen ennek a csontnak volt köszönhető, hogy a kutya visszatért a királynőhöz. Ezt a csontot máig őrzik a birodalomban.

Eddig volt, mese volt, tovább nem is volt.

Nagy Nikolett, 5. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

Absztrakció fekete-fehérben. Molnár Keri István bácskerteszi tanuló rajza

Nemo kapitánynál vendégeskedtem

Szombaton vacsora után az e-mailjeimet nézegettem. Egyszer csak megpillantottam a feladók között egy régi barátom nevét: Nemo kapitánytól kaptam levelet. Nemo meghívott egy mélytengeri utazásra a csodálatos tengeralattjáróján. Másnap reggel felkészülten vártam az indulást. Hirtelen valami repülő jármű közeledett felém. A házamnál lelassított, és hamarosan három egyenruhás matróz tisztelgett előttem.

– Parancsoljon, kisasszony, lépjen a fedélzetre! – szólta az egyik. Annyi év elteltével ismét a Nautiluson voltam. Ez a csodálatos hajó még gyönyörűbbnek tűnt, mint valaha. Hosszas álmélkodás után a kapitány személyesen üdvözölt:

– Isten hozott, kedves barátom! Nohát, semmit sem változtál!

– Mi az úti célunk, Nemo? Mik ezek a szárnyak a hajódon? – kérdeztem. Ő elmesélte, hogy ferasztó munka árán sikerült elkészítenie legénységével a Nautilus szárnyait. Ezek segítségével nemcsak vízben, hanem levegőben is tudnak kalandozni. Míg utaztunk, elmondta a pontos útvonalat is: az Adriai-tenger mélyét fogjuk megismerni. Megérkeztünk. A Nautilus alámerült, majd behúzta a szárnyait. Egyensúlyomat elveszítve zuhantam a padlóra. Hatalmas sebességgel szeltek a vizet. Nemo egy kabinba vezetett.

– Itt vannak a bűváruháék. Persze ezeken is újítottunk: a felszín alatt tudunk beszélgetni, és egy különleges óra mutatja, hogy mennyi időre elég az oxigén. Gyorsan vegyük fel, s irány a tenger mélye! A kapitánnyal meg legénységével a tenger fenekén sétáltunk. Gyönyörű halak úszkáltak körülöttünk. A virágállatok számtalan kis lakónak nyújtottak menedéket. Félve kukucskáltak ki otthonukból, mikor elhaladtunk mellettük.

– Milyen szép itt minden! Hogy pezseg itt az élet!

– Akkor fogsz igazán meglepődni, barátom, mikor meglátod a tengerirózsa! Saját kezemmel hoztam ide. A Fekete-tenger mélyéről telepítettem át.

Megérkeztünk a szinte természetfeletti lényhez. Tarka csápjával hadonászott felénk a hatalmas, színpompás állat.

– Ideje visszamennünk! Fogytán az oxigén – hallottam a parancsnok hangját. Elbúcsúztam az Adriai-tenger lakóitól. Sajnos Nemótól is el kellett köszönnöm:

– Eg veled, tengerész barátom! Örülök, hogy újra találkozhattunk!

Remélem, soha sem fogom elfelejteni ezt a csodálatos tenger alatti élményt. Erről Nemo kapitány is gondoskodott, ugyanis egy hét múlva levelet kaptam tőle ismét:

„Május 23-án fél 8-kor megyünk érted. Akkor irány a Csendes-óceán!”

Nemo

Majlát Edit, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Tutajos dicsekszik

Gyönyörű reggelre ébredtem, és ahogy már megbeszéltük Matula bácsival, én és Csikasz horgászni indultunk.

Már nem éreztem magamat kezdő horgásznak. Megérkezésünk után egy kövér gilisztát húztam a horogra. A nap melege simogatta barna arcomat, Csikasz is a vizet figyelte nagy szorgalommal. Egy pillanatban az úszó nagyot rándult, szívem gyorsabban kezdett dobogni, az orsó pergett, és én minden erőmet összeszedve tartottam a botot. Lassan próbáltam az orsóra visszatekerni a zsinórt. Már tudtam, hogy egy nagy példánnyal van dolgom. Időm volt böven, hát nem kapkodtam, hanem, mint Matula tanított, sétáltattam a nagy halat. Egy hatalmas csukát húztam ki a vízből, a fáradságtól majdnem elájultam. Szákba tettem, és boldogan indultam a kunyhó felé.

Barátaimra gondoltam, akik, ha látnák ezt az örömet és boldogságot, csak ámulnának. Matula bácsi a kunyhó előtt ült, és pőfőgtette pipáját, majd mosolygva megveregette a vállam. Ez az ő nyelvén dicséretet jelent.

Kószó Mónika, 7. osztály
Miloje Čiplič iskola, Törökbecse

Virágminták. Bíró Dominik szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Elment a nyár

*A nyár búcsúzza integet,
maradna még, de nem lehet.
Az ősz jön, a fák alatt avar hever,
a nap gyengülő sugara
a domb mögé mehet.
Sziszegő csöpp születik,
eső jön, és az arcunkba esik:*

*A bíbor színeiben pompázó dombvidék.
Hej, ha nagyobb lennék,
mint a vándormadarak,
én is útra kelnék!
Bejárnám e tájakat, hogy
igaz-e, mit mondanak?*

*Szorgos ember földet, kertet rendezget,
kamrák, hordók bőséggel megtelnek.
Zamatos, édes ízek kelnek,
vajon őszanyó kötényében
még mit rejthet?*

Szarvas Eszter, 4. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Farkaskaland

Egy napon a nádasban, ahol a toportyánok tanyáztak, lencsevégre vettem a szebbnél szebb madarakat.

Egyik pillanatban mintha egy óriás közelített volna felém. Toldi Miklós volt ő, az én példaképem. Karjai erősek, lábai, mint az acél, felső teste, mint az ősrégi dinoszauruszé. Ballagott nagy bánas magában. Mikor éppen le akartam fényképezni, egy nagyon aranyos kiscsuka jött elé. Gyönyörű képeket készítettem rólok. Eppen mikor levettem rólok a szemem, hogy kicseréljem a fényképezőgépben a filmet, rémes anyafarkas tört rá. „Ezt a szerencsét, jó riport lesz!” – gondoltam. Toldi hatalmas csapásokat mért a szegény anyafarkasra, és jó messzire hajította. Pár másodperc múlva visszajött az anyafarkas. De nem egyedül ám! Jött vele az apafarkas. Elkezdtek harapdosni, rugdosni, ugatni Toldit. De Toldi megfogta mindkét állat lábát, és „agyonütöcskét” játszott velük. A farkasok eszeveszett vonítással menekültek Toldi elől. Mikor vége lett a toportyánviadalnak, megszólítottam:

– Nem volt magában egy csöpp félelem sem?

– Nem – mondta.

Kértem tőle egy aláírást, és elköszöntem. Remélem, legközelebb is találkozom vele.

Nagy Edina
Október 18. iskola, Zentagunaras

Egy ceruza sérelmei

Egy kis tolltartóban élek, ahol össze vagyok zsúfolva húsz testvéremmel. A törlőgumi is persze az én oldalamat nyomja. Betétes ceruza vagyok, és az életemet fogom most bemutatni.

Sérelmeimet akkor kezdtem számon tartani, mikor a boltból az új gazdámhoz kerültem. Az üzletben aranyéletem volt. Csönd, nyugalom, és mondhatom, hogy mint a medve, téli álmomat aludtam. Csak akkor ébredtem fel, amikor rokonok vagy új pajtások érkeztek. Ekkor természetesen napokig, sőt hetekig pletykáltunk, majd ismét a hosszú pihenés következett. Mint már említettem, egy szűk tolltartóba vagyok gyömöszölve. Minden órán kivesznek, szorongatnak, nyomogatnak, majd az óra befejeztével visszadobnak a helyemre. Ezt nagyon utálom, hisz a bennem lévő vékony betét mind eltöredezik. Mikor kiszedek belőlem ezeket a darabkákat, mindig az asztalhoz vágnak. Mintha én volnék a hibás! Aztán volt a fejemem egy szép radír, amit olyan erővel dörgöltek a laphoz, hogy egyszer kiesett a helyéről. Nagyon kiborított, hogy a gazdám a kupakot pillanatragasztóval a fejemre ragasztotta. Ezek után az orromon kellett a ceruzabetétet betenni. Szörnyű! Mit gondol a gazdám, ha az ő fejére is egy sapkát ragasztanánk? Vicces lenne!

Most volt egy kis pihenés, ami nagyon jólesett, mert már az idegösszeroppanás szélén álltam. Állítólag valamilyen szünidő volt, vagy ilyesmi. Remélem, hogy még egy ideig kibírom kiscsukám nyomogatásait, majd pedig, úgy gondolom, nyugdíjba vonulok!

Abonyi Márton, 7. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

RÜGYFAKADÁS

Az egér (Karcolat)

Az egér kis termetű, szürke állatka. Persze a kis termet mellett megemlíthető, hogy milyen utálatos. Akárcsak az ember. Köztük is van olyan, akinek, csak úgy, mint egy egérnek, elég, ha egy kis lyukba beteszi a lábát, a következmény néha háború is lehet.

A kicsi, olykor undorító állattól sokan félnek. Pedig képzeljük magunkat csak egy percére a helyébe. Amikor meglát egy sokkal nagyobb élőlényt, mint például minket, talán szívrohamot is kap, de ezt mi szerencsére nem észleljük. Ez jobb is így, az embernek nem az a dolga, hogy szívrohamtól szenvedő egérkével foglalkozzon.

A rágszálók sok mindent megeszik. Turkál a szemétben, és még sok más helyen is. No persze a turkálás az emberek között nem egy újonnan felfedezett szakma. Bár olykor bajhoz is vezethet, de mi, emberek nem tudunk ellenállni az ismeretlen dolgok felkutatásának. Visszatérve az evéshez, az állat is könnyen zsákmanýul eshet.

Az embereknek egér nélkül normális az életük, mert ezek a rágszálók jól tudnak rongálni. Ehhez azért az emberek is értenek, így aztán lehet, hogy igazságosabb lenne, ha magunkat is irtanánk. De ettől inkább kíméljük meg a társadalmat, hiszen egy állat nem változtathat a hibáin. Az ember ezt még megteheti. De baj, hogy sokan olyan beképzeltnek, hogy inkább magukba sem néznek, úgy gondolják, nincs is hibájuk, pedig ez nem igaz.

Cvítókó Eleonóra, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Én voltam a róka

Elindultam másik családot keresni, mert a gonosz ember elpusztította a szüleimet és a testvéreimet.

Megszomjaztam, és elmentem inni a folyóhoz. Ahogy indultam volna tovább, megpillantottam néhány kacsát a vízen úszni. Elbújtam egy bokorban, és vártam, hogy előjöjjenek. Amikor kijöttek a partra, lecsaptam rájuk. Egyet sikerült megfogni. Olyan jót még életemben nem lakmároztam, mint akkor. Utána pihentem a fa árnyékában. Később folytattam utamat. Az este egy búzamezőn ért. Reggel frissen ébredtem, elindultam a falu felé. Már nagyon éhes voltam, csak úgy kopogott a szemem az éhségtől. Láttam az egyik ház udvarában tyúkokat. Belopóztam, és megfogtam az egyiket. Azonban nem vettem észre, hogy az udvarban egy kutya is van. Felkaptam a tyúkot, és elszaladtam. Az eb gyorsabb volt nálam, ezért muszáj volt vele megküzdenem. Én kerültem ki győztesen a viadalból. A párbaj után egy erdő felé mentem. Az erdő nagy, a fák pedig óriásiak voltak benne. Találkoztam rókákkal is. Csatlakozni akartam hozzájuk, de ők nem szívesen álltak szóba velem. Ezért a falkavezérüktől is megkérdeztem. Ő azt felelte:

– Csak akkor élhetsz velünk, ha hozol nekem egy nyulat, egy tyúkot és egy kacsát.

Estére kimerülten hordtam a lába elé a nyulat, a tyúkot és a kacsát. Befogadtak a családjukba, együtt mentünk vadászni, játszani és együtt aludtunk.

Most döbbsentem rá, hogy milyen nehéz barátok és család nélkül élni.

Györe Adrián, 5. osztály
Cseh Károly iskola, Törökfalva

Csodaszarvast láttam

Egy napon Hunornak és nekem, Magyarnek kedvünk támadt vadászni. Miközben a Meotiszi mocsarak között bolyongtunk, legendákat meséltünk egymásnak.

Hunor a csodaszarvasról mesélt. Megjelenését nagy fényesség kíséri, és óriási hatalommal bír. A legenda szerint, ha valaki belenéz a szemébe, gidává változik. Én persze nem hittem neki. Tovább mentünk a sűrű növényzetű ingoványban. Egy vadállattal sem találkoztunk. A jobb eredmény reményében szétváltunk. Ő ment jobbra, én meg balra. Mentem, mendegéltem. Már rám sötétedett, amikor messze egy csillogó fényt láttam meg. Kíváncsi voltam, és odamentem, hogy lássam, mi az. Egyszer csak a csodaszarvas bukkant fel előttem. Meglepetésemben egy pillanatra megfeledkeztem magamról, és belenéztem a szemébe. Abban a pillanatban gidává változtam. Kétségbeesetten kerestem Hunort. Mikor megtaláltam, elmondtam, mi történt, mivel beszélni tudtam. Ő mosolyogva azt felelte, hogy erre is van megoldás. Egy lány csókja feloldhatja a varázslatot. Én elkeseredtem, mert vajon ki csókolna meg egy gidát. Tovább bandukoltunk. Egyszer egy ünnepségbe csöppentünk. Belár király fiainak a feleségeik a kürt ünnepét ünnepelték. Elloptuk őket. A legfiatalabb, aranyos gidának tartott, ezért csókot nyomott az arcomra. Újra emberré váltam. Hunor és én megházasodtunk.

Ebből a házasságból erednek az összes hunok és magyarok.

Stefánovity Gabriella, 5. osztály
Vuk Karadžić iskola, Bajmok

Kedves Pajtások!

Társaitok írásai révén azt szeretném megmutatni nektek a mai válogatással, hogy milyen ötleteket meríthettek olvasmányaitokból, azaz hogyan él tovább fogalmazásaitokban egy-egy irodalmi alkotás.

Az **óbecsei Kucsera Emese (Petőfi Sándor iskola)** felfedezte magának Móricz Zsigmond dialógusainak megelevenítő erejét, s a sárospataki képzeletbeli párbeszéddel teszi hitelessé a *Légy jó mindhalálig* című regény folytatását.

Fekete István leírásaival hatott **Adankó Edinára (Ada)**, s így ő is meglátja, és láttatni tudja a természet szépségeit vagy a vihar tombolását. **Kószó Mónikát (Törökbecse)** a jellembrázolás módja ragadta meg, és egy jó ötlete támadt: fogalmazásában a dicsekvő Tutajos önmagát jellemzi.

Szellemes fogalmazás kerekedett a **topolyai (Csáki Lajos iskola) Majlát Edit** képzeletbeli kalandjából, ebben Verne segítette.

Még a csodaszarvasról szóló mondának is született egy újabb változata a **bajmoki Stefánovity Gabriella** jóvoltából. S hogy önálló verset, mesét, karcolatot írtok, az már a főtiek folytatása.

Ilyen és ehhez hasonló alkotásokat várok tőletek továbbra is. Üdvözlettel:

Tomán Mária

Csoda a pékségben

Volt egyszer egy legény,
olyan péklegényke.
Kenyeret süített feketére,
kiflit omlósra, puhára,
túrócsigát, mákosbélest,
aki látja, mindjárt éhes!

Egyszer aztán nagy-nagy átok
ült főhősünk vállára!
Gonosz ördög telepedett
a kemence hátára.

Röpködtek kiflik, kenyerek,
ütötték hátát, lábát,
s főhősünk már azon gondolkozott:
előveszi a baltát.

S, ha hiszitek, ha nem,
csoda történt, szavamra!
Leugrott az ördög a kemencéről a padra.
És a kenyerek, mint földre hullott verebek,
estek, zuhantak, majd végül a földre pottyantak!

Legényünk meglepődésében
majd hanyatt esett,
és csodálkozva nézte
a földön heverő kifliket, kenyereket.

A csoda ennyi volt,
elmúlt, mintha nem is lett volna.
Az ördög elment,
istennek hála!
A csodából elég is volt
ennyi mára!

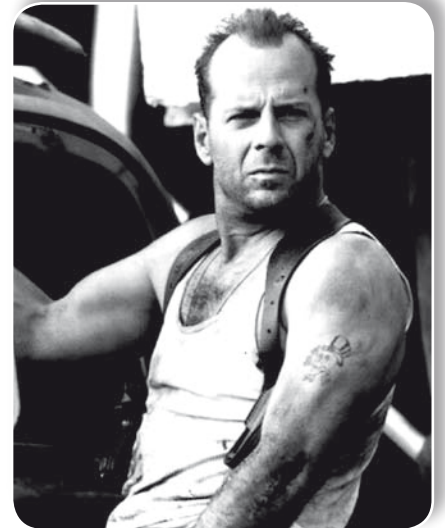
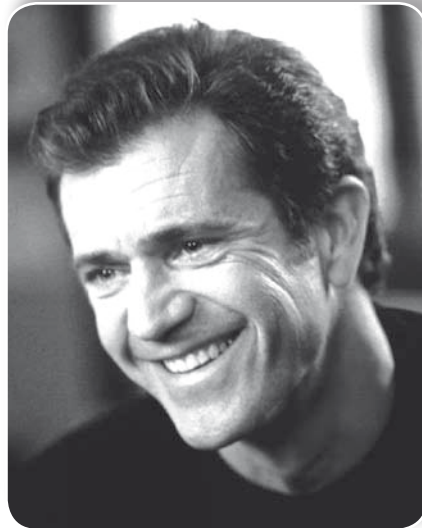
Tápai Ramóna, 3. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

MENŐ FEJEK

A moziipar rajong a rendőrökért

Dirty Harry, John McLane, Martin Riggs és a többiek – Az amerikai rendőr szívós, határozott és elsősorban törvénytisztelő, de esetenként – s nemcsak Hollywood kedvéért – erőszakos, megkenhető, tétova és ügyetlen – A rendőrök toplistája szigorúan szubjektív...

Íme a rendőrök toplistája!

1. John McClane – Bruce Willis
2. Martin Riggs – Mel Gibson
3. Roger Murtaugh – Danny Glover
4. Frank Drobin – Leslie Nielsen
5. „Pizskos” Harry Callahan – Clint Eastwood
6. Axel Foley – Eddie Murphy
7. Jacques Clouseau – Peter Sellers
8. Frank Serpico – Al Pacino
9. José Luis Torrenet – Santiago Segura
10. Ötvös Csöpi – Bujtor István
11. Carey Mahoney – Steve Guttenberg
12. Vincent Hanna – Al Pacino
13. William Sommerset – Morgan Freeman
14. John Ryan – Matt Dillon
15. Marge Gunderson – Francis McDormand

Az amerikai rendőrök – hm, hm – milyenek is? Azt nem állítja senki, hogy a Harvardon vagy a Yale-en szívták magukba a tudományokat, de azzal egy hekus is tisztában van, hogy a mozivászonra termett. Hollywood egyszerűen rajong a rendőrökért. A hollywoodi rendőrök – olvastuk valahol – legalább olyan változatosak, mint Gombóc Artúr csokoládékészlete: van kicsi, nagy, kerek, szögletes, édes, keserű – akár zsaruzsánerekről is beszélhetünk. Létezik ilyen rendőr és olyan rendőr, sőt – amolyan is.

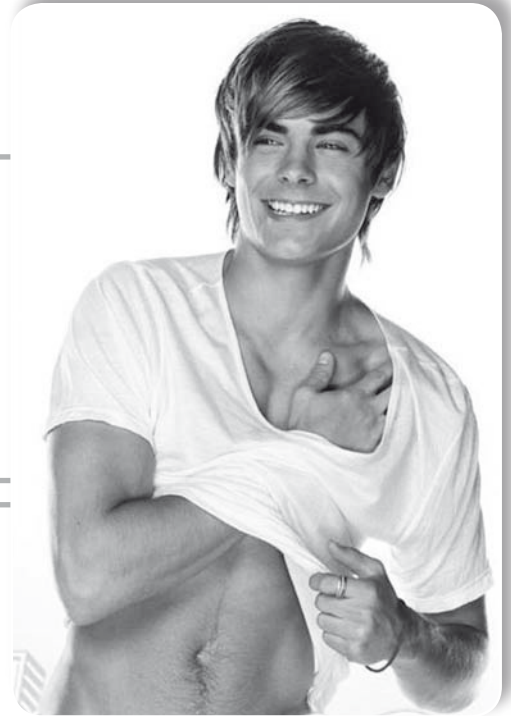
A „rendes” rendőr nem sokat lacafacázik, lecsap a gonoszra, aggódik az emberiségért, a lelkiismerete mindig tiszta. Munka közben megizzad, mert ő szolgál és véd, akár a saját életét is kockáztatja (Roy Scheider a Cápában, Keanu Reeves a Féktelenülben, Nicolas Cage a World Trade-ben stb.). A rossz – értsd: korrupt rendőr drogot csempész, megveszteget és őt is megvesztegetik, megrontja az újoncokat, pfúj. Azt szokta mondani: „Tegeye, amit mondok, és ne kérdezzen!” Megjelenése gyanúsán őszinte (Denzel Washington a Kiképzésben, Gary Oldman a Romeó vérzikben, Richard Gere a Higgy neki, hisz zsaruban). A nyugdíjazás előtt álló hekusnak mindig akad még egy utolsó dobása. Ó jó

úton tartja az újoncokat és mindig van egy találó, bölcs mondása. Ó, igen: tisztos, őszes halánték. Életük legnagyobb ügye előtt állnak, még egyszer összeszedik magukat és bumm!, ahová ütnek, fű nem terem (Jack Nicholson Az ígéret megszállottjában, Clint Eastwood a Véres munkában, Morgan Freeman a Hetedikben). Az újonc rendőr erkölcsi problémákkal szembesül, de gyors lelki fejlődés előtt áll. Naív, lelkes, jó hekus akar lenni, de azzal nincs tisztában, hogy mit is érhet el (Ethan Hawke a Kiképzésben, Brad Pitt a Hetedikben, Ryan Phillippe az Ütközésekben, Mark Wahlberg a Mocskos zsarukban és A téglában). A legendás rendőr mindig és mindenütt igazságot szolgáltat, kemény fickó (Al Pacino a Serpicóban, Steve McQueen a Bullittben, Clint Eastwood a Dirty Harryben). A kezelhetetlen rendőr megszegi a törvényt (Eddie Murphy a Beverly Hills-i zsaruban, Mel Gibson a Halálos fegyverben). Tudunk aztán szoknyás rendőrökről, lecsúszott rendőrökről, a jövő rendőréről, az idióta rendőréről stb.

Zac Efron

Csak október 24-én mutatják be a High School Musical 3: Senior Year-t, de máris nagy a zűrzavar a következő rész körül.

Zac Efron egy korábbi interjújában arról beszélt, hogy a negyedik részben már biztosan nem vállal szerepet – hacsak nem ajánlanak neki olyan gázsit, amitől hanyatt esik. Bennifer szerint ez az összeg minimum 8 millió dollár, ami a legjobban fizetett sztárok közé emelné az ifjú színészt.

Ákos

Negyven

Sajnos nem lehetsz már tengerész
Sajnos nem lehetsz már jobb zenész
Sajnos nem lehetsz már az se, aki tegnap voltál
Nehogy megvadulj, de már régen nem vagy új
A sok lány már nem kívánja szerelmedet
Ha benőtt a fejed lágya, megköszönheted
Ésszel fel nem éred, pedig itt tényleg számít a méret
Nem túl nagy a múltad, de az utad felén már túl vagy

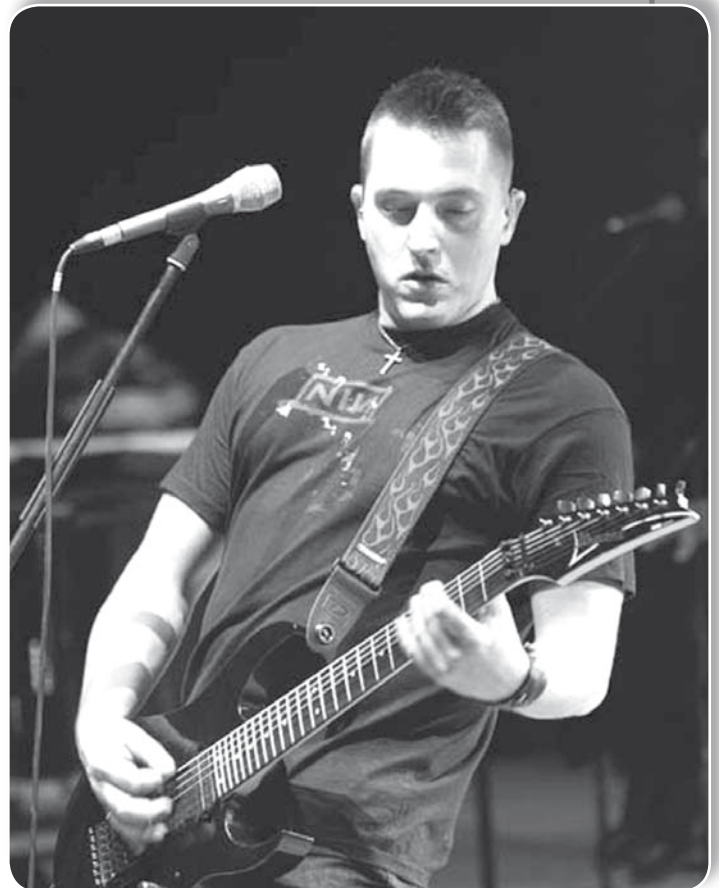
Éltem s nem értettem, féltem, de élveztem
2 percre nem figyeltem és 40 lettem csendben
Megmentettél engem, rendet tennél bennem
Tán meg sem érdelem, de 40 lettem csendben

Hiába sír a szád, hogy nem értenek
Hiába mondanád, hogy nem érte meg
Keress még, ha kell, szeress még
Csak összezuhanni ne tessék
Csak legyen kenyér és legyen bor
Legyen békeség köztünk mindenkor

Éltem s nem értettem, féltem, de élveztem
2 percre nem figyeltem és 40 lettem csendben
Megmentettél engem, rendet tennél bennem
Tán meg sem érdelem, de 40 lettem csendben

Éltem s nem értettem, féltem, de élveztem
2 percre nem figyeltem és 40 lettem csendben
Megmentettél engem, rendet tennél bennem
Tán meg sem érdelem, de 40 lettem

Álljunk meg egy pillanatra
Ácsi Ákos bácsi
Tessék már megmondani
Mégis mit tetszik csinálni?

Éltem s nem értettem, féltem, de élveztem
2 percre nem figyeltem és 40 lettem csendben
Megmentettél engem, rendet tennél bennem
Tán meg sem érdelem, de 40 lettem csendben

Éltem s nem értettem, féltem, de élveztem
2 percre nem figyeltem és 40 lettem csendben
Megmentettél engem, rendet tennél bennem
Tán meg sem érdelem, de 40 lettem...

Amy Winehouse első ízben TOP 10-es

ében változás történt, a TOP 10 utolsó helyére Amy Winehouse lépett elő a 2006-os Back To Black című albumával.

A szigetországban eddig 2 467 575 példányt értékesítettek a korongból, és mivel nem csökken iránta a kereslet, várható, hogy a következő időszakban még feljebb tornázza magát. Az összesítést James Blunt 2004-es nagylemeze, a Back To Bedlam vezeti 3 120 833 eladott példánnyal. A lista húszas mezőnyében Robbie Williams négy, a Coldplay három, Dido pedig két albummal szerepel.

Európa legjelentősebb zenepiacán, Nagy-Britanniában a legkülönbözőbb zenei összesítések készülnek hétről hétre. Az egyikben, a 21. század legkelendőbb nagylemezeinek mezőny-

Pályázat

A Hetedhét Oázis Alapítvány meghirdeti vers-, próza- és dalszövegíró versenyt 14–23 éves fiatalok számára

Gondolkoztál már azon, hogyan élnek azok az emberek, akik testi vagy szellemi sérüléssel születtek? Hogyan töltik mindennapjaikat azok, akik egy baleset következményeképpen szereztek maradandó sérüléseket? Van olyan ember a környezetedben, aki segítségre szorul, esetleg Te magad is átélted, átéled ezeket a nehézségeket? Fejezd ki érzéseidet versben, prózában vagy dalban! Műved szólhat Rólád, ismerősödről, lehet valóság, elképzelt esemény vagy egy érzés.

Zsűri

A verseket és prózai alkotásokat Bódis Kriszta író, dokumentumfilmes, Acsai Roland költő, író, esszéista és Lackfi János író, költő, műfordító, szerkesztő értékeli.

A beérkező dalszövegeket az Anti Fitness Club zenekar, LL Junior és Rácz Gergő zsűrizi.

Közönségsvavazat: a beérkezett művekre a <http://www.sztarbutik.hu> oldalon lehet majd 2008. október 21. és november 20. között szavazni.

Beérkezési határidő: 2008. október 20.

Eredményhirdetés és díjátadó: 2008. november 28. péntek, 14.00 óra, Aranytíz (Budapest, Arany János u. 10.). A díjátadó háziasszonya Lang Györgyi lesz.

A részletes kiírást és a letölthető jelentkezési lapot a programok menüpontban találod.

<http://www.hetedhetoazis.hu/index.php?mit=60>

Justin & Jessica

Joey Fatone elárulta, hogy egykori csapattársa, Justin Timberlake még egyáltalán nem érez készletet arra, hogy megkérje kedvese, Jessica Biel kezét.

Az elmúlt hónapokban egyre gyakrabban cikkezett arról a bulvársajtó, hogy a popcsillag hamarosan megteszi a nagy lépést, sőt egyesek azt is tudni vélték, hogy Justin már a jeggyűrűt is elkészíttette. „Azt hiszem, most végre tényleg talált valakit, akivel szívesen kötné össze az életét – hivatalosan is. Abban viszont biztos vagyok, hogy JT úgy gondolja, ami jól működik, azon nem kell, sőt nem is szabad változtatni. Nem lenne sok értelme egy papírt csináltatni arról, hogy ő és Jessica szeretik egymást” – magyarázta az 'N Sync egykori sztárja.

Top 10

1. ÁKOS: Negyven
2. EMIL RULEZ: Ebola Cola
3. NOX: Hiszed-e még?
4. SARAH McLEOD: He Doesn't Love You
5. SHANE 54 & DJ JUNIOR feat. MICHELLE WILD: 69
6. ÁGNES: Titkaid
7. ERICK MORILLO feat. P. DIDDY: Dance I Said
8. JOSH ÉS JUTTA: Zakatol a szívem
9. ALMA: Maxikukac
10. JOSH ÉS JUTTA: Olyan más most az éj

Závada Pál

Idegen testünk

(Részlet)

Édes Palcsikám, furcsának találtam, ahogy leveledben csak úgy mellékesen emlited, hogy megvan a hosszúnadrágod. Mikor kaptad? Anyu egy szóval sem mondta. Hol vettétek? Borzasztóan rosszul esik, hogy nem én voltam veled venni, hogy nem én sétáltam veled először nagy büszkén a városban. Nem is írod, szépe, jó-e, örülsz-e neki. Nem baj, ha Anyu ki is nevet érte, ha túl részletesen írsz, csak írd, Anyuból úgyis harapófogóval kell mindent kihúzni.

Ami azt illeti, elég korán kaptál hosszúnadrágot. Én csak középső kereskedelmiben kaptam, tehát egy évvel később, szegény anyám akkor is napokig sírt miatta. De ha már ilyen hamar lettél nagyfiú, mert hiszen a hosszúnadrág a nagyfiúságot jelképezi, akkor remélem, olyan komolyan, kötelességtudóan és férfiasan fogsz is viselkedni, mint ahogy az egy nagyfiúhoz illik. Gondold el, ha nem lenne baj a tanulással, hanem javítanál mindemből, mennyivel könnyebben viselnél el Anyu az üzlet kellemetlenségeit! Tegyé magadban egy nagy fogadalmat, hogy mindent elkövetsz, ami csak telik tőled, hogy nem hanyagolod el a kötelességeid, s csak a jó példákat követed. Sose volt erre olyan

nagy szükség, mint most. Erre gondolj veni sanctén vasárnap, imádkozás közben, meg Anyura és énram.

Aztán ha valami olyan gondolat fúrja a fejedet, amit nem akarsz Anyuval megbeszélni, nekem írd meg, nekem mindent megírhatsz, és én igyekezni fogok úgy felelni neked, mintha beszélgetnénk. És a mozi legyen most mellékes, csak akkor menj, ha Anyu vágyódik rá, és azt akarja, hogy egy „férfi” kísérje. Ám ebben az esetben is csak úgy, ha már minden munkáddal készen vagy, nem csak a másnapiakkal, és nem úgy, ahogy eddig készültél.

Az új bélyegekről még nem hallottam semmit. De Palcsikám, se bélyegre, se másra ne kérj most Anyutól pénzt! A fényképeket majd Anyuval elküldöm, sőt, a gépet is, nem akarok én se erre költeni. Anyunak mondd meg, hogy alig várom a vasárnapot, sokszor csókolom. Nem hiszem, hogy itt többet fizetnék a fényképek kidolgozásáért, mint Schweigernek, sőt. Egy tekerics előfizetése 20 fillér, a másolás darabonként 8 fillér. És nagyon rendesen dolgoznak. (Azt írtad, „előhívva” küldjem a filmet. Csakhogy nem két „v”-vel kell írni, ezt már tudhatnád.) Na szervusz, Palcsikám! Sokszor csókolak: Apu

Na most hadd magyarázza ki drága Dezsőjének Emma, ha már így lebuktak, Palcsi ruha-ügyét. A dolog úgy kezdődött, hogy Janka kérdezősködött anyagi dolgok iránt, képzelem, mennyi gondja van neki most Palcsival és a többi, amire ő gyanútlanul azt felelte, hál’Istennek a beíratáskor az első havi tandíj el lett intézve, a könyvei megvannak, és Palcsi ugyan szeretne a veni sanctéra hosszúnadrágban menni, de ha nem lesz rá pénz, úgy nagyon megfelel neki majd a régi rövidnadrág is. Ez egy vasárnap volt, másnap reggel fölhívta Janka, hogy délután behozza Palcsi ruhájára a pénzt. Találkozott ugyanis Bandival, aki olyan ügyetlen és félszeg ilyen dolgokban, hogy őt bízta meg a pénz átadásával. Képzeld, Dezső, mit érzett ő ekkor, kérte Jankát, csinálja vissza a dolgot, aki erről hallani sem akart, és a tőle megszo-

Kedves Olvasó Tanulók!

Az idei Ünnepi Könyvhétre jelent meg **Závada Pál Idegen testünk** című regénye, mely több-kevesebb kapcsolódással illeszkedik a szerző regénysorozatába, melynek kezdő darabja *Jadвига párnája* című regénye volt, amelyből Deák Krisztina készített filmet. Ezt *Milota* című regénye, majd *A fényképész utókora* című követte, amelyből a tavalyi év folyamán a *Gyöngyhalász* is közölt részletet.

Az *Idegen testünk* a második világháború vérszterhes időszakát jeleníti meg – a zsidóüldözések történetei elevenednek meg előttünk. A rovatunkban közölt részlet a regény számos szereplője közül a Gábor család kálváriájába enged betekintést. Az anya és a fiú a munkaszolgálatra hívott apának írja leveleit. A Gábor család története ugyan kitalált, azaz fikatív mozzanatokból épül fel; ugyanakkor – s ez a fikció lényege – ilyen események bárhol, bármely zsidó családdal megtörténhetek és meg is történtek.

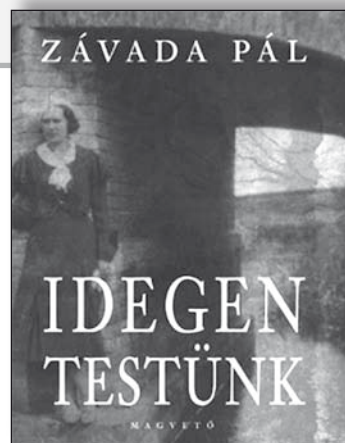
A *Veni Sancte* tanévkezdő ünnepi szentmisét jelent, amelyen a diákok és szüleik ünnepi öltözetben jelentek meg (e. véniszankte – egy latin nyelvű katolikus egyházi ének kezdő szavairól: „Jöjj, Szentlélek Úristen!”).

Figyeld meg, milyen női praktikákhoz folyamodik az anya, hogy szorongatott helyzetében mégis új ruhát vásárolhasson a fiúnak. Nem hazudik ugyan, csak magyarázata egyfajta szépítgetést, jótékony mellébeszélést jelent. Rögzítsd ennek mozzanatait!

A rovat mai verse viszont a 20. századi magyar költészet klasszikus darabja. Figyeld meg és értelmezd a Kosztolányi-vers káprázatos képeit, alakzatait!

Jó munkát! Várom leveleiteket!

Bence Erika

Kosztolányi Dezső

Őszi reggeli

*Ezt hozta az ősz. Hús gyümölcsöket
üvegtálon. Nehéz, sötét-smaragd
szőlőt, hatalmas, jáspisfényű körtét,
megannyi dús, tündöklő ékszerét.
Vízcsöpp iramlik egy kövér bogyóról,
és elgurul, akár a briliáns.*

*A pompa ez, részvételen, derült,
magába-forduló tökéletesség.
Jobb volna élni. Ámde túl a fák már
aranykezüikkel intenek nekem.*

kott eszességével igyekezett őt meggyőzni, milyen helytelen a felfogása, és Bandiék-nak mint keresztszülőknek ez kötelességük egyetlen unokaöccsükkel szemben, de nem is csak ennyi, hanem ennél sokszorosan több, és szidta Emmát, mennyire élhetetlen és a többi. Csak még annyit, hogy Margó nem tud a dolgról. Hát ezért nem írta meg ezt Emma, de mikor látta, hogy Palcsi kikotyogja, már nem is bánta, annyira nyomasztotta. A ruhát nem Guttmannál vették, hanem Edelmannál, mert Guttmannál nem találtak megfelelő számút, de nem is baj, mert amit láttak, elég csúnya szabású és anyagú volt. Igaz, így 22 pengővel többbe került, amit én fizettem, de olyan fess és elegáns benne a fiad, hogy örülni fogsz, ha meglátod.

Nem tudom, mi az még, amit harapógóval kell kiszedni belőlem. Az üzletről? A forgalomról? – vevőt sajnos nem írhatok többet, mint ahányan ténylegesen vannak. No de uszkve 48 óra múlva mindent számon kérhetsz, és büntethetsz, ahogy jólesik. Szervusz, én már nem írok többet – Emmád.

Drága Apu! Anyu már megírta a ruhaügyet, nekem nincsen semmi hozzátenni valóm, csak az, hogy abban nincs igazad, hogy korán kaptam a hosszúnadrágot, mert biztos, hogy a veni sanctén már mindenki abban lesz. Anyu majd visz egy pár új bélyeget, de azért majd vasárnap, ha bementek a városba, a postán vehetnél néhányat. Minden bélyeget tegyél el számomra, a tisztektől is kérhetnél. A Schweigernél az előhívás

41 fillér, a másolás 10, de ez még olcsó. Most nem írok többet, Anyu már sürget, fel akarja adni a levelet. Sokszor csókol Palcsi.

Drága Apu! A vasárnap elég jól telt el. Veni sancte után visszamentünk az iskolába, de hamar elengedtek minket. (Rémes, hogy az írógép így ugrik, mindig többet megy, mint kellene.) Utána a Szepessel sétáltam, majd feljött hozzám, és römiztünk. Délben a Bíró Dénesnél ebédeltem. Délután vele és Gondával megnéztem az N. N. és tsa című filmet. Ez is csak 16 éven felülieknek, de nem volt benne semmi. Délután elmegyek a Szepeshez capitalyzni. Sokszor csókol Palcsi.

Drága Szívem! Ma nem vártam levelet tőled, annál jobban esett, hogy mégis kaptam. Biztosan ezért is mondtad, Dezsókém, hogy nem fogsz írni. Borzasztó, milyen megbízhatatlan vagy!

Ne haragudj, hogy én viszont nem írtam tegnap. Rég éreztem magam olyan rosszul. Egész nap gubbasztottam, mint egy beteg veréb, úgy látszik, egy hál'Istennek rövid lejáratú gyomor-influenzán estem át. Irtózatosan fáj a gyomrom egész nap, de vacsorálás közben nagyon szép görögdinnyét láttam, és úgy megkívántam, alig vártam, hogy hazaérjek veled, megettem vagy egy kilót, és azóta semmi bajom. Már 8-kor ágyba bújtam, és reggelig egyhuzamban aludtam álom nélkül, nyugodtan – ma teljesen rendben vagyok.

Már a vonaton is nagyon rosszul voltam, valószínűleg egy kicsit lázas is, folyton azt álmodtam, hogy te beszélsz hozzám, és nem értelek, de nem tudtam megmondani

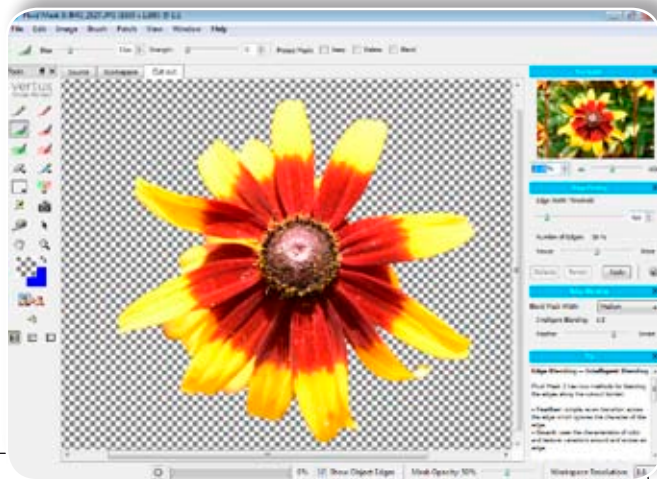
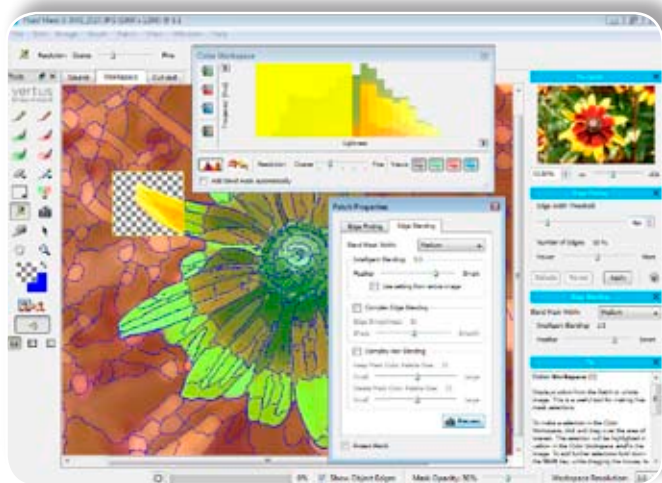
sem, hogy nem értelek. Valahogy ilyen lehet az agonizálás is.

Hála Fischeréknek, ma délelőtt el voltam foglalva. Leszállították a nyakkendőket, viszont egy fél tucatot visszaküldtem, amit khakinek szántak, de hasznavehetetlen, zöldeken nyers színűre sikerült. Ma kirakatot csináltunk, pullóvert és pyjamát tettünk ki mint aktuális cikkeket.

Margóék vasárnap meglátogatták Bandit. Szörnyű lelkiállapotban van.

Drágám! Nem vagyok képes írni, mert a tegnapi nap és a mai délelőtt a gyötrelmeknek olyan bőségét juttatta nekem, hogy azt lehetetlen leírni. Szerdán és csütörtökön semmi hír tőled, amikor itt egymás után jöttek a leszereltek, tisztetek is. Bandi kedden este telefonált, hogy az iroda éjjel-nappal dolgozik a leszerelési igazolványokon, másnap ő is jön. Mondom, nem akarom és nem tudom részletezni az érzéseknek és várakozásoknak azt a hullámzását, amiben szerda reggel óta életem, és tőled semmi. Ma reggel megjött aztán szerda esti leveled a leganygályabb semmitmondásokkal. (Ne haragudj, nem érezhettem mást!) Erre fölhívtam Bácskainét, mire kisül, hogy Bácskai itt van, a nagyfőnök Erdélyben, és a jövő héten „talán” leszereltek. Talán az egyetlen bizonyosság ez a „talán”, mert mind erősebben tartja magát a hír, hogy a tiszteket nem mind szerelik le. Az Istenre kérek, Dezső, gyere vasárnap haza, akárhogyan! Hisz mások is jöttek és jönnek. Meg kell beszélnünk a dolgokat, és én a mostani idegállapotomban nem vállalkozom az utazásra. Remélem, jössz! Csókollak: Emma

KOMPUTER

A körbevágás eredményét színes és kockás háttéren is ellenőrizhetjük
Külön beállításokat használhatunk a „zűrösebb” részeken

Fluid Mask 3

Aki már próbált fotómontázst készíteni, vagy csak egyszerűen kiemelni egy részletet egy fotóból, az tudja, hogy a képek szerkesztésének egyik, ha nem a legtöbb problémát okozó része az objektumok körbevágása. Ezt a feladatot egyszerűsíti le jelentős mértékben a Vertus Fluid Mask programja.

Ugyan az utóbbi években a képszerkesztő programok kijelölő-maszkoló eszközei és funkciói nagyon sokat fejlődtek, mégis sok – vagy még inkább a legtöbb – esetben a képekkel végzett munkák egyik legkevésbé kedvelt fázisa az egyes elemek körbevágása, kiemelése. Éppen ezért – főként a profi stúdiókban – nagyon-nagyon jól jön minden segítség e munka- és időigényes fázis leegyszerűsítéséhez, felgyorsításához. Ilyen „segítő kéz” például a Fluid Mask 3, a Vertus cég körbevágásokra szakosodott programja.

A Fluid Mask mind Photoshop-kompatibilis bedolgozómodulként, mind önálló alkalmazásként képes futni. Utóbbi esetben a szokásos File/Open paranccsal kell megnyitnunk a képet, míg plug-inként értelemszerűen azzal a fotóval kezd el dolgozni, amelyik éppen aktív volt a modul indításakor. Igen, dolgozni: ugyanis a Fluid Mask első lépésként – vagyis még mielőtt nekünk bármi teendőnk lenne – analizálja a fotót, ami a kép méretétől és tartalmától, valamint gépünk teljesítményétől függően akár néhány percig is eltarthat. Az elemzés tulajdonképpen abból áll, hogy megpróbálja megkeresni a többé-kevésbé egybe tartozó részeket – vagy ahogy a Fluid Mask hívja: objektumokat – amelyeknek határait e tevékenysége végén kék körvonallal meg is jelöli.

Miután a program nem tudja, hogy a fotónak mely részét szeretnénk elkülöníteni, ezért ezt követően nekünk kell a Fluid Mask különféle ecseteivel kijelölnünk, hogy mely rész(let)eket akarjuk megtartani, és melyek azok, amelyeket szeretnénk eltüntetni. Az ecsetek között találunk olyanokat, amelyek tényleg csak azokat a képrészleteket jelölik ki, amelyeket lefestettünk velük, továbbá olyanokat is, amelyek inkább a festékes-vödörhöz hasonlítanak, és minden olyan objektumot, cellát kitöltenek, amelyekhez az ecsetvonás hozzáér, sőt beállítástól és ecsettől függően akár a hasonló színű célakat is. A kijelölésre és az eltávolításra kijelölt részek határán automatikusan létrejön egy úgynevezett átmeneti zóna, amelynek szélességét egy erre szolgáló panelen tudjuk szabályozni. Ugyanezen a panelen azt is beállíthatjuk, hogy ezeken az átmeneti részekben mennyire szeretnénk a tartalomtól függetlenül többé-kevésbé folyamatos

átmeneteket, vagy mennyire bízunk meg a Fluid Mask elemzőképességében, ráhagyva, hogy mikor hozzon létre élesebb kontúrt, és mikor finomabb átmeneteket.

Mindezeket túl lehetőségünk van arra, hogy a problémásabb részekben (például haj, fa lombja stb.) külön beállításokat használjunk. Sőt gyakorta, például sok apró elem esetén a Fluid Mask egy nagyon ügyes ablak segítségével azt is lehetővé teszi, hogy színeik szerint szortírozzuk a pixeleket megtartandókra, eltávolítandókra vagy éppen átmeneti zónába tartozókra.

A többszöri ellenőrzések és finomítások után elkészülő végeredményt a Fluid Mask egy átlátszó hátterű PNG-be menti el.

Adatok

- * Képek körbevágása, maszkolása
- * Fotók előzetes felmérése, analízálása
- * Globális és lokális beállítások
- * Átlátszó hátterű PNG-k mentése
- * Vista alatti működés
- * Mac OS X változat
- * Fejlesztő: Vertus
- * Ár: 209 EUR

Az olcsóbb változat

A Fluid Mask legnagyobb, sőt mondhatni szinte egyetlen hátránya: az ára. Létezik azonban egy igen érdekes területet lefedő – ám más célokra is egész jól használható –, speciális változata, amely „csak” 50 dollárba kerül: ez a Blink! It.

A Blink! Itet arra szánták, hogy a Fluid Maskéhoz hasonló, de sokkal kevésbé finoman állítható eszközökkel el tudjuk távolítani a tárgyak háttérét, majd az így kiemelt objektumot szépen elrendezzük egy képen, mögé látványos hátteret illesztünk (akár a program könyvtárából, akár saját képeink közül válogatva), majd némi csinosítgatás (élesítés, vetett árnyék stb.) után elmentsük – és a kész képet feltöltjük egy online piactér (például a Vatera) oldalára.

Természetesen ha nem „csicsás”, hanem egyszerű háttérrel választunk, és mellőzünk mindenféle árnyékolást, akkor utána az adott tárgyat (vagy személyt) már a varázspálccával is könnyedén körbevághatjuk bármilyen grafikai programban.

UTAZZ VELÜNKI

Kalandozás a maják földjén

Mexikó ezerarcú ország, mely félholdra emlékeztető alakjával köti össze Észak-Amerikát Közép-Amerikával, a sivatagot a trópusi esőerdővel, az ezeréves indián kultúrát a 21. század rohanó világával.

A türkizkék tenger mélysége, a strandok vakítóan fehér homokja olvad össze a burjánzó természet zöldjével, a városok nyüzsgő forgatagával. Sok minden keveredik az emberben, ahogy próbálja megismerni ezt az ezerarcú, kontinensnyi területet rövidnek tűnő felfedező útja alatt. Páratlan szépségű tájak terülnek el itt a Karib-tenger és a Ráktérítő, a Csendes-óceán és a Mexikói-öböl között. Északon a titokzatos sivatag a maga sejtelmes csöndjével, ahol az életet a kaktuszok és a homokban megbújó csörgőki-gyók jelentik. A magasföldet buja erdők borítják, fenyvesekkel és különböző mérsékelt égövi növényekkel. Délen, a tengerparton azonban már pálmák, cédrusok és banánligetek uralják a vidéket. Az országra is ugyanaz a sokszínűség jellemző, mint a természetre.

Úti célunk első állomása az ország kulturális, művészeti és gazdasági központja, Mexikóváros, amely európai szemmel – kiterjedését és lakosainak számát (mintegy 20 millió) tekintve egyaránt – hatalmas területen fekszik. Itt minden van, ami egy világvárostól joggal elvárható. Felfedezhetők a spanyol gyarmatosítás előtti (tolték, zapoték, azték, maja) indián kultúra maradványai, amelyek főként a történelmi belvárosban, a Plaza de la Constitución környékén találhatóak. Itt állnak Mexikó legrégebbi katedrálisai, palotái és lakóépületei, amelyek közül a lenyűgöző Catedral Metropolitana például már közel 500 éve őrzi a helyiek titkait. Kihagyhatatlan az azték piacter, az Almada, de a város legnagyobb parkja, a Bosque de Chapultepec és a napjaink építészetének jegyeit viselő felhőkarcolók, sugárutak is megérnek egy-egy sétát. Mexikóváros a kettősség színtere, ahol egymással párhuzamosan van jelen a hihetetlen gazdagság, és az elképesztő nyomor, a nagyra törő álmok és az egyszerű, néhol banális valóság, az öltönyös hivatalnokok és a népviseletbe öltözött indiánok, és az egész országot átható vallásos érzület.

A fővárost elhagyva sokféleképpen szervezhetjük utunkat. Meglátogathatjuk az ősi indián civilizáció maradványait az egykor

200 000 lakosával a világ legnagyobb településeként számon tartott Teotihuacanban (a hely, ahol az emberek istenökké változnak). Esetleg elmehetünk az égbe nyúló Monte Albanban (az Istenek Városa), az őserdő vadonjában meghúzódó Palenquebe, a puuc stílusú Uxmalba vagy a maják ősi fővárosába, Chichen Itzába és a Karib-tenger gyöngyszemének számító Tulumba. A spanyol gyarmatosítás idejéből fennmaradt városok, mint például Oaxaca, Campeche, Guadalajara, Puebla, Mérida, Taxco sajátja pedig az a világon egyedülálló kimondottan Mexikóra jellemző barokk építészeti, amely churrigueres stílusként vonult be a művészettörténetbe.

Érdemes felkeresni az ország természeti látványosságait is, különösképp az Aqua Azul vízesést, amely különleges színét a talaj réz-oxid-tartalmának köszönheti, vagy a Sumidero-kanyont, ahol a sziklafalak néhol több mint 900 méter magasból szakadnak a folyóba. Akiket nem riaszt egy-egy kalandos kirándulás, azok vegyék az irányt az 5452 méter magas Popocatepetl vulkán sokszor még pipázó, füstölgő hegye felé. Ám ha inkább a passzív pihenés a cél, a több ezer kilométer hosszú tengerpart felkapott üdülőhelyei, mint pl. Acapulco és Cancun kínálnak semmivel össze nem hasonlítható színes forgatagot. Bármerre járjon az utazó, a hagyományos mexikói konyha fogásai kísérik útja során. Kivétel nélkül minden étteremben kapható egyszerű kukoricalepény, a tortilla, illetve annak töltött változata, a taco, de nem maradhat el a chili sem, amely itt minden étel „sava-borsa”. A vacsorához természetesen a tipikus mexikói zenészek, a mariachik szolgáltatják az autentikus dallamokat...

Már megint iskola! (3.)

Talán nincs is diák, aki ne puskázna, hiszen sokan állítják, hogy a puskázás egyidős magával az iskolával. A tanárok ugyan nem örülnek, ha a tanulók ehhez a módszerhez folyamodnak, de emlékezniük kell arra az időre, amikor még ők ültek az iskolapadokban, és bizony ők is puskáztak. Mert ki nem?! Puskát azonban csak az képes készíteni és használni, aki tanult is, azaz kezébe vette a könyvet, ami még mindig jobb, mintha hozzá sem nyúlt volna. Diákok által már jól kipróbált trükk, ezért bárki alkalmazhatja: írjátok rá egy kis jegyzetlapra a tananyag lényegét, majd tekerjétek össze úgy, hogy ha elengeditek, már önmagától felcsavarodjon. Ezt ragasszátok a pad alsó deszkájára, és ha szükségetek lesz rá, egyszerűen kihúzzátok. Persze, előfordulhat, hogy mialatt a lényegét leírtátok, a tananyagot már meg is tanultátok. Sokan esküsznek a papírsebkezős módszerre. Ennek lényege, hogy két csomag zsebkező közül az egyik csomagnak üresnek kell lenni, a hosszabbik oldalát ki kell vágni, és a teli csomag meg-

felelő oldalára ragasztani könyvszerűen. A kettő közé kell berakni a puskát, és dolgozatírás közben kinyithatók.

Ám minden puska csődöt mondhat, még a legbiztosabb módszernél is lebukhattok, ezért immár sokadszor, de mégis azt tanácsoljuk, hogy ne legyetek lusták, tanuljatok! A tanuláshoz teremtsétek meg otthon is a lehető legjobb feltételeket. Az asztalokat úgy helyezték el, hogy a fényt bal oldalról kapjátok. A lámpát legjobb a falra vagy polcra szerelni, praktikusak az állítható karral készültek. Legjobb, ha a szék is olyan, hogy a magasságát és a támla szögét szabályozni lehessen. A tanulóasztalokon ne legyen játék, rádió, televízió, mert ezek elvonják a figyelmet a munkától.

(b)

Időmérés tűzzel-vízzel

A nyáron biztosan nem veszekedtél az órával, hiszen többnyire akkor keltél, amikor kedved tartotta. A tanévkezdéshez viszont reggelente rádri vall, hogy szállj ki a puha ágyikódból. Az órákkal foglalkozunk az alábbiakban.

Az emberek már évezredekkel a modern órák megjelenése előtt is mérni szerették volna az időt. Korán felismer-

Ahogy az égő gyertya fogyott, és elért egy meghatározott jelzést, le lehetett olvasni az eltelt időt. Olajlámpásokat is alkalmaztak óráként. Az átlátszó olajtartályon a függőleges skála mindig jelezte az olaj szintjét. Mivel a lámpa mindig ugyanannyi mennyiségű olajat fogyasztott, a folyadék szintjéből tudni lehetett a lámpa meggyújtása óta eltelt időt. Ha-

ték, hogy az egyenletesen égő láng mindig azonos mennyiségű viaszt használ el, ami lehetővé teszi a gyertyák, kanócok és olajlámpások alkalmazását az idő mérésére. Az ősi Kínában megcsomózott, olajjal átitatott kötelekből készítették az „órát”. A csomók egyenlő távolságra voltak egymástól, így a kötelek meggyújtásakor mindig azonos ideig tartott egy-egy csomóköz elégeése. Később jelzésekkel ellátott gyertyákat is használtak.

sonló elven működött a homok- és a vízóra is. A vízóra két olyan edényből állt, amelyet egymással cső kötött össze. Jól lehetett látni a vízszint magasságát, a folyadék mennyisége alapján az idő elteltére is lehetett következtetni. Néhány afrikai országban a mai napig nem ritkaság az ilyen „óra”, de az olcsó karórák egyre inkább kiszorítják őket.

Velünk maradtak

Mostanában az élet gyors változása miatt hetente találkozunk olyan szavakkal, amelyek alig néhány esztendővel ezelőtt még nem is léteztek. Így persze meglegyünk újra meg újra rácsodálkozunk arra a tényre, hogy ma is élnek olyan kifejezések, amelyek ősrégen keletkeztek, és bár eredeti jelentésük már teljesen elhalványult, gyakran használjuk őket.

Mi köze a szövegelésnek a léhez?

Elődeink is szerették az ízes, zamatos ételeket, ezért a legtöbb húsfélét a megfelelő mártással adták asztalra. A régi könyvekben ma is olvashatunk ilyen fogásokról: borjúhús éles lével, tehénhús fokhagymás kaszás lével. A saft persze akkor igazán finom, ha nem túlságosan híg – ebben hasonlít a beszédhez. A fecsegő ember szavai olyan szósra emlékeztetnek, amelybe túlságosan sok vizet öntöttek: mindkettőben kevés a lényeg. Ez tehát a rejtély nyitja, ezért szoktuk azt mondani arról, aki sokat locsog, hogy **hosszú lére ereszti a mondanivalóját.**

És akkor térjünk vissza a fentebb olvasható éles, illetve kaszás lére. Az előbbi a csípőst, az utóbbi pedig füstölt hússal vagy kolbással főzött savanyú levest jelent.

A szünidő emlékezetes pillanatai

Kicsit rövid volt

A szünidő első napjaiban elmentünk a városba fagyizni, hogy megünnepeljük a bizonyítványt. Szüleink megleptek bennünket egy nagy úszómedencével, amit közösen kaptunk testvéreimmel. Jó móka volt összerakni és feltölteni vizet. Utána élveztük benne a fürdést. Majdánon is voltam fürödni, ahová egyébként biciklivel mentünk. Kicsit messze volt, és fárasztó a kerekezés, de egyben érdekes is. A nyár végén megnéztük az Interetno fesztivált a városban. Itt sok barátommal találkoztam. Szép volt a kézműves kirakodóvásár, de tetszetek a táncosok és a táncok is. Szép volt a szünidő, csak egy kicsit rövid. Jó lett volna elmenni a tengerre, de talán majd egyszer oda is eljutunk.

Jurcsák Hajnalka, 3. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Ráuntam a horgászásra

A nyáron pecabotot kaptam a bátyámtól. Apám sokáig ígérgette, hogy kettesben horgászni megyünk. A közelmúltban egy hétvégén ez végre megvalósult. Palicsra mentünk horgászni, amit én gyorsan meguntam. Inkább futkároztam és csemegéztem. Anyukám is ráunt, és elment sétálni. A pecabot így apa kezébe került.

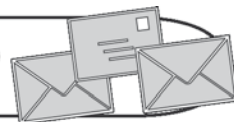
Papp Iván, 3. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Remélem, meggyógyult a sirály

A szünidő számomra gyorsan telt el. A legemlékezetesebb pillanataim a horvátországi nyaralásomhoz kötődnek. Novi Vinodolskin töltöttünk tíz napot. Ahogy megérkeztünk, rögtön lementünk a partra. Alig vártam, hogy újra láthassam a tengert. Húgocskámmal azonnal a vízbe ugrottunk. Én már tudok úszni és búvárokodni is. Apukámmal mélyen beúszunk és tengeri süniket kerestünk. A mély vízben szeretnek élni és egészen rátapadnak a kövekre. Hálóval kihúztuk őket a partra, és megfigyeltük, hogyan viselkednek. Vannak tüskéik és pici tapogatóik. Lunával és anyuval rákokat is fogtunk. Beleraktuk őket a vödörbe és nézegettük. Olyan pici rákokat is fogtam, amelyek csigaházban élnek. A sekély vízben pici halacszkák úszkáltak. Az utolsó napon egy beteg sirályt találtunk. Kagylóval jól megetettük, remélve, hogy meggyógyul. Ennyi röviden, pedig még sok mesélni valóm lenne.

Bencun Mia, 3. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka

MIZUJS?

Óbecsei hírek

A Samu Mihály iskola dolgozói a nyári szünidőben felfrissítették a tantermeket. A tanulók most élvezhetik a színekben gazdag környezetet.

Az ötödikesek érdeklődve várták a tanáraikkal való első találkozást. Az 5. a osztályfőnöke Andruskó Csaba, az 5. b osztályé pedig Nadj Claudia lett.

Az Új Kép folyóiratban meghirdetett Tantárgyháló versenyen Ördög Emese Mátyás című munkája sikeresnek bizonyult. A szóbeli megvédésre október elején kerül sor.

– **Balzam Henrietta**

Újra együtt

Már vártam az ötödik osztályt. A szünidő kezdetén elmentem a barátomhoz, és megkérdeztem tőle, várja-e már az iskolát. Ő azt válaszolta, hogy a tanulás miatt nem, de az osztálytársak miatt igen. Eltelt egy hónap, és én egyik nap sem unatkoztam, de vártam a szeptembert. Sok mindent játszottam a nyáron, legtöbbször fociztam. Hosszú napok teltek el, mire eljött a szünidő utolsó napja. Reggel elmentem a templomba, utána ebédeltem. Este lefekvéskor alig bírtam elaludni. Reggel az iskolában nagyon örültem a barátoknak, és annak, hogy újra együtt lehetünk.

Dankó Róbert, 5. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Komputerbaki

Az angol Lewis Sinclair háza előtt 1974-ben egy szép napon teherautó állt meg. Friss trágyát vittek neki, pedig az egész kertje elfért volna néhány virágcserepben. Nem telt bele egy hét, és újabb szállítmány érkezett. Ezúttal több láda francia pezsgőt, rajnai bort, majonézes ráksalátát, kaviárt és egyéb finomságokat kapott az ötven főre tervezett születésnap parti-jához. Majd megérkeztek a pincérek, a zenekar, néhány bűvész, és egyikük sem akarta tudomásul venni, hogy szegény Sinclair úrnak esze ágában sem volt estélyt adni. De a furcsaságoknak ezzel nem lett vége: pár nap múlva toronydaru tűnt fel, hogy a háza helyén bevásárlóközpont építsen. Hősünk már-már az örület határán állt, amikor fény derült a rejtélyre. A londoni Harrods Áruháznak, amelyik mindenféle megbízás teljesítését vállalta ügyfelei számára, elromlott az egyik komputere, és tévedésből Mr. Sinclair kartonjára könyvelte más ügyfelei rendeléseit.

A novoszibirszki számítóközpont egyik komputere is teljesen megbolondult, amint a gyengébbik nem képviselője közeledett felé. A magyarázatot a köpeny adta: a férfiak vászonköpenyben dolgoztak, a nők viszont műszálas viseltek. A sűrűlódástól a műszálas anyagok elektromosan feltöltődtek, s ez hatott a gép érzékeny jelfogóira, nem pedig a munkatársnők bája.

Felejtés

Dár időnként mérgesek vagyunk, Dha elfelejtünk valamit, ez csupán az agy normális működésének eredménye – állítják a Stanford Egyetem kutatói. Az emberi agy ugyanis – eredményeik szerint – „kiválasztja”, hogy mely információkat tartja fontosnak, és ezeket tárolja el, míg a kevésbé relevánsnak tartott emlékeket elnyomja, hogy csökkentse az információs terhelést. A tudósok kísérletükben egyszerű memóriatesztet végeztek: a jelentkezőknek három kifejezést kellett megjegyezniük, amelyek közül kettő meglehetősen hasonlított egymásra. A hasonló szavak közül az alanyok nagy része csupán az egyiket tudta felidézni. A mágneses rezonancián alapuló vizsgálat megerősítette, hogy a teszt során azok az agyrészek aktivizálódtak, amelyek feltehetőleg a versengő emlékek kezeléséért, illetve az emlékek elnyomásáért felelősek. Az információval való többszöri találkozás azonban arra készteti az agyat, hogy újraértékelje az adatok fontosságát: így vagyunk képesek például fokozatosan megtanulni bankkártyánk megváltozott kódját.

A komplex események memorizálásában a hippocampusz játszik nagy szerepet. Ennek a szervnek a neve lovat és a görbületet jelentő görög szavakból áll, mert alakja emlékeztet a csikóhaléra.

TESZT ✓

Mennyire vagy komoly, megfontolt?

1. Nehezen viseled a hibáidat?

IGEN.....NEM

2. Szívesen beszélgetsz?

IGEN.....NEM

3. Elvárod, hogy az emberek kedveljenek?

IGEN.....NEM

4. Képes vagy egyszerre több dologra összpontosítani?

IGEN.....NEM

5. Ugyanúgy vigyázol más dolgaira, mint a sajátodéra?

IGEN.....NEM

6. Könnyen kérsz bocsánatot?

IGEN.....NEM

7. Gyakran érzed, hogy nincs semmihez sem kedved?

IGEN.....NEM

8. Gyorsan dühbe gurulsz?

IGEN.....NEM

Pontozás		
	IGEN	NEM
1.	0	1
2.	1	0
3.	1	0
4.	1	0
5.	1	0
6.	1	0
7.	0	1
8.	0	1
Ha összeadtad a pontszámokat, olvasd el a hozzá tartozó értékelést!		

Komolyabb és megfontoltabb vagy az átlagnál, vagy éppen az arany középutat járod? Megtudod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

Értékelés

0 ÉS 3 PONT KÖZÖTT:

Nem gondolod, hogy legtöbbször túl kisgyerekesen viselkedsz? Úgy látszik, az átlagnál jóval éretlenebb vagy. Gyakorolj több önkritikát, s meglátod, egy csapásra javulnak az eredményeid!

3 ÉS 5 PONT KÖZÖTT:

Sem komolyabb, sem megfontoltabb nem vagy az átlagnál. De ne aggódj, az eredményed az idő elteltével javulni fog, hiszen minél többet tapasztalsz, annál megfontoltabbá válsz.

6 ÉS 8 PONT KÖZÖTT:

Ez aztán a teljesítmény! Igazán komoly és megfontolt vagy. Vigyázz azonban, túlzásokba ne ess! Néha nem árt egy kicsit lazítani!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves szegénylős lány vagyok. Az osztályomban már minden lánynak van fiúja, csak nekem nincs! Igaz, van egy szimpátiám, de ő már középiskolás és nagyon ritkán találkozhatunk. Én még inkább olvasok és tanulok, és egy kicsit álmodozok. Megpróbáltam a nyári szünidőben olyan lenni, mint a többiek, de nem sikerült, nem éreztem magam jól a nagy bulizásban. Mit csináljak? Adj tanácsot!

Csinibaba”

Válasz:

Kedves Csinibaba!

Én úgy látom, te nagyon is jól érzed azt, hogy még nem jött el a te idő a nagy szerelemre. Mit csinálj? Semmit! Ne akarj más lenni, mint aki vagy: egy kedves, érdeklődő, intelligens, olvasást és tanulást kedvelő tinilány. Élvezd az olvasás és az álmodozás örömeit! Oszd meg álmaidat és a véleményedet az elolvasottakról a barátnőiddel, biztos akad egy-kettő! Ne akarj lemaradni a társaidtól a szerelem dolgaiban! Várd ki, hogy a te életedben is megjelenjen a nagy Ő, az a fiú, aki kitölti álmaidat és felébreszti benned a vágyat, hogy hozzá tartozzál. Ha kölcsönös lesz a vonzalom, akkor kell gondolkodnod a járásról. Addig is, amíg el nem jön az a bizonyos, barátkozz fiúkkal, lányokkal, így elsajátíthatod a kommunikálás csínját-bínját: a barátkozást, ismerkedést, vitát, véleménycserét, társalgást, veszekedést stb. Mindemellett a baráti társaságban (fiúkkal, lányokkal) jól érezheted magad, és beszélgetni is lehet anélkül, hogy a nagyközönség figyelme rád irányulna. Szóval, ne siess! Nem maradsz le semmiről sem!

„Kedves Bori Mária!

Tizenkét éves lány vagyok és egy komoly lánynak látom magamat. Főleg 7-8. osztályos barátnőim vannak. Az én osztálytársaim még olyan gyerekek. Sokan még szeretnek babázni, ami engem nem érdekel. Az osztálytársnőim kinevetnek és csúfolnak, hogy hülyén öltözködöm, hogy kövér vagyok. Ha így viselkednek velem, nagyon rosszul érzem magam. Anyukám azt mondja, hogy biztosan irigyek rám, hogy én korábban megértem, mint ők. Igaz ez? Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek?

Őszirózsza”

Válasz:

Kedves Őszirózsza!

Nagyon is egyet értek anyukáddal, ami a korábbi érést illeti. Nálad korábban kezdődött a serdülőkori változás, mint a társaidnál. Feltételezem, hogy mindig is egy kicsit ducibb és magasabb voltál náluk és ezért te előbb értél be (szemérem- és hónaljyszőrzet,

melldomborulat, az első havi vérzés megjelenése), mondjuk úgy, „nagy lányabb” vagy, mint ők. Az érés hatással volt az érdeklődési köröd megváltozására is, ezért érzed magad jobban az idősebb lányok társaságában, és ezért is értitek meg egymást jobban. De az, hogy te korábban érő vagy, nem jelent sem előnyt, sem hibát, hisz a többiek is nemsokára ugyanabban a cipőben fognak járni, megindul a serdülőkori változás, az érés folyamata, és azután kisebb lesz a szakadék is köztetek. Ők is „hülyén” kezdenek majd el öltözködni, szívesen barátkoznak majd az idősebb lányokkal, és elkezdik érdekelni őket a fiúk is. Biztos, hogy akkor majd jobban megértitek egymást.

Addig is legyél velük elnézőbb, türelmesebb, tölts velük egy kicsit több időt, mint eddig, és az ő viselkedésük is más lesz irántad.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nekem nem szerelmi problémám van. Más dologban kérek tanácsot. Eddig is pattanásos, problematikus volt a bőröm, de a nyáron ez katasztrofális lett. Voltam tengeren is, azt hittem az majd segít a helyzeten, de hiába. Mindenfélével próbálkoztam már: tonikok, pillingek, krémek, folyékony puder takarásra, de semmi! Rengeteg pénzt költöttem már a kencékre. Még kozmetikusnál is voltam, de az sem segített. A homlokomon a legrosszabb a helyzet. A testvérem azzal piszkál, hogy sok csokit meg édességet eszek és azért van. Bevallom, imádom a csokit! Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Hófehérke”

Válasz:

Kedves Hófehérke!

Azt hiszem, hogy az lenne a legjobb, ha felhagynál egy időre a kencék használatával, és visszatérnél a nagymamák receptjeihez. Minél egyszerűbb és természetesebb a szer, annál jobb. Főzél kamillateát, és az enyhén párologó fazék fölött párold az arcodat.

Naponta meg is mosdatsz a kamillateában. Enyhe babaszappannal mosakodj, minél egyszerűbb krémmel (babakrémmel) kend az arcodat. Rendszeresen zuhanyozz, cseréld a fehérneműidet, ruháidat, amelyek természetes anyagokból, pamutból legyenek, hogy lélegezhessen a bőröd. Bármit csinálj is, egészen addig, amíg be nem állítódik, egyensúlyba nem kerül a kialakulóban lévő hormonháztartásod (ami a serdülőkor miatt van), lesznek pattanásaid, zsíros lesz a bőröd az arcodon, hátadon stb.

Ami segíthet a hormonháztartásnak és a bőr szépségének az, ha a csoki, a chipsz, a kóla stb. helyett, gyümölcs- és zöldségféléket fogyasztasz. Persze a csokiról azért nem kell lemondanod, csak mérsékelned kell a fogyasztását. Emellett jót tesz a rendszeres testedzés, torna is. Jó lenne, ha a frizurádat is megváltoztatnád (ne takarja el a hajad a homlokodat), hogy könnyebben lélegezzen a bőröd. Ha az étrended megváltoztatása, az egyszerűbb, természetes ápolószerek, a testedzés, az étrend változtatása sem segít a bőröd állapotán, orvoshoz, bőrgyógyászhoz kell fordulnod, mert ha magad esel neki a bőröd nyomkodásához, maradandó nyomok, hegek csúnyíthatják el a bőrödöt.

A három

Volt egyszer egy szegény ember, annak pedig három fia. Azt mondja egyszer a szegény ember a fiainak:

– Nagyra nőttetek már, elmehetnétek szolgálni.

A legidősebb fiú másnap útnak is indult. Ment, mendegélt, egyszer csak összetalálkozott egy fehér hajú, nagy szakállú öregemberrel.

– Hová, hová, édes fiam?

– Megyek szolgálatot keresni.

– Befogadlak én szolgálóknak – mondta az öreg. – Nem lesz sok dolgod, csak a három báránycámát fogod őrizni. Béred az lesz, amit magad kívánsz, s egy nap egy esztendő.

Megörült a fiú, s elindult az öreggel. Betértek egy kicsi házába, amely egyszerű volt, de ragyogott a tisztaságtól. Megvacsoráztak és lefeküdtek.

Másnap az öreg adott egy darab kenyeret a fiúnak, s kivezette az ajtó elé, ahol már ott állt a három fehér bárány.

– Ezeket most rád bízom – mondta. – Menj mindenütt a nyomukba, ne hagyj őket magukra!

Elindult velük a fiú, és csakhamar egy patakhoz értek. Bement a három bárány a patakba, s a fiú látta, hogy a lábuk nyomban elhullott.

– Ejj! – riadt meg a fiú. – Ha az én lábam is elhullik, akkor inkább nem megyek be a vízbe.

A báránycáknak pedig, amint a túlsó partra értek, a lábuk újból kinőtt. Úgy mentek tovább, s csak este tértek vissza.

Otthon már várta őket az öreg az ajtóban:

– Ugye nem voltál mindenütt a nyomukban? – kérdezte, aztán így folytatta: – No, nem baj. Fontos, hogy nem esett bajuk. S mivel nálam a nap egy esztendő, ezzel a szolgálódat ki is telt. Mit kívánsz bérül: boldogságot vagy pénzt?

– Ugyan! Mit ér a boldogság pénz nélkül? – felelte a fiú.

Ekkor az öregember nagyon sok pénzt adott neki. A fiú pedig haza se ment, hatalmas házat épített, amely aranylábakon állott; és éjjelnappal evett, ivott és kártyázott.

Meghallotta ezt az apja, s meglátogatta a másik két fiával, hogy segítséget kérjen tőle. De ő elkergette őket:

– Ha enni akartok, menjetek ti is szolgálni!

– Elmegyek én szolgálni – ajánlkozott most a középső fiú. – Majd szerzek én kenyeret neked is, édesapám!

Másnap a középső fiú is útnak indult. Ment, mendegélt, és ő is összetalálkozott a nagy szakállú, ősz öreggel.

– Hová, hová, édes fiam?

– Megyek szolgálatot keresni.

– Gyere hozzám, nem lesz rossz dolgod – mondta az öreg –, a bárányaimat fogod őrizni. Az esztendő egy nap, a béred pedig az, amit magad kívánsz.

Reggel elment a fiú a bárányokat őrizni, de ő is úgy járt, mint a bátyja. Végül kapott pénzt, meggazdagodott, és a kéregető apját szívtele nélkül kilökte a házából.

– Most már rajtam a sor, én megyek el szolgálni – szólt ekkor a legkisebb fiú. – Majd én kisegítem édesapámat a nyomorúságból.

– Ó, ne menj! – kérlelte az apja. – Ha meggazdagodsz, te is úgy fogsz viselkedni, mint a bátyáid. Inkább éhezek, de nem akarlak téged is elveszíteni!

A fiú csak mosolygott, megölelte az édesapját és útnak indult. Ment, mendegélt, míg össze nem találkozott ő is az öregemberrel.

Megegyeztek a szolgálatban, s másnap ment a bárányokat őrizni. Eljutottak a patakhoz, s látja, hogy a bárányok lába elhull. De ő utánuk ment. Elhullt az ő lába is, de amint a túlsó partra lépett, újra kinőtt.

Először olyan legelőre értek, ahol nyakig ért a fű, de az ott legelésző tehének mégis soványak voltak, kilátszott az oldalbordájuk. Mentek tovább. Most egy olyan legelőre érkeztek, amelyen kopár volt a fű, de a rajtuk legelésző tehének mégis oly kövérek voltak, hogy öröm volt rájuk nézni. Aztán egy erdőbe értek, ahol a fákról ezüstágak függtek, majd egy másik erdőbe jutottak, ahol a fákról aranyágak lógtak.

Így mentek, mendegéltek, amíg egy kápolnához nem érkeztek. Akkor bement a fiú a kápolnába, hogy fohászkodjék.

Arra ballagtak vissza, amerre jöttek, de most a fiú az arany- és ezüsterdőben is szakasztott egy-egy gallyat a fákról.

Amikor hazaértek, az öreg már ott állt az ajtóban.

– Voltál-e mindenütt, ahol a báránycák voltak? – kérdezte.

– Voltam biz' én, gazduram. Arany- és ezüsterdőben jártam, s hoztam is mutatóba egy-egy gallyat. Hanem sok minden egyebet is láttam. Nem tudom, hogy lehet, hogy a sovány legelőkön kövér tehének, a kövér legelőkön pedig sovány tehének legelésztek?

Az öreg bólogatott, s megmagyarázta:

– Hogy azon a sovány legelőn kövérek a tehének, az maga a jótékonyosság. Az pedig, hogy kövér legelőn soványak a tehének, az maga a fősვნყség. A jótékonyosság enyhíti, a fősვნყség növeli a szegénységet. Hanem ezzel letelt a szolgálódat is. Becsületes munkádért mit kívánsz: boldogságot vagy pénzt?

– Mit ér a pénz, ha nincs hozzá boldogság? – mondta a fiú.

– Te mindkettőt megérdemled – felelte a jóságos öreg, s gazdagon megjutalmazta.

A legkisebb fiú a kapott pénzzel meg sem állt az édesapja házáig.

– Hoztam neked kenyeret! Soha többé nem kell nélkülözned, édesapám! – mondta.

A pénzen földet vásároltak, házat építettek, és a fiú megnősült. Szegény, de szorgos lányt vett feleségül, akivel boldogságban élte az életét.

Amikor a két idősebb testvér mindenét eltékozte, megszegényülve jöttek az öccsükhöz, hogy fogadja be őket a házába. Ő magához fogadta őket, s mellette a bátyjai is dolgoz, jóra való emberré váltak.

Megfigyelőjátékok

Az életben való boldogulás egyik feltétele a jó megfigyelés. A nomád életet élő népek és a pásztoemberek még ma is kitűnő megfigyelők. A városban élő ember lassan elveszti ezt a képességét. De mindenkiben szunnyad ez az adottság és egy kis gyakorlással bárkiből lehet jó megfigyelő. A következő megfigyelőjátékok gyakorlása ugyanakkor kellemes szabadidőprogram is lehet.

1. A megfigyelőjáték legegyszerűbb módja, ha egy asztal közepére különböző tárgyakat helyeztek, számuk 10-től 24-ig terjedhet. A tárgyakat meghatározott ideig – 3-2-1 percig – figyeltek. Ezt követően a tárgyakat letakarítják egy kendővel, és ugyancsak meghatározott idő alatt – 4-

3-2 perc – emlékezetből leírják a látott tárgyak nevét. A próbát az állítja meg, aki egyperces megfigyelés alapján 24 tárgyból 2 perc alatt legalább 12 tárgy nevét leírja.

2. A rohammegfigyelést 2 csoport játssza. Egy-egy sapka alatt 50–60 lépés távolságból 10-12 ugyanolyan tárgy van. A csoportok tagjai szembefutnak egymással. A két szemben lévő vonalról egymásután indulnak a gyerekek. A sapkáig futnak, felemelik, megfigyelik, visszafutnak és 2 perc alatt leírják, amit láttak. Az a csoport nyer, amelyik összesítés szerint a legtöbb tárgyat megnevezte.

3. A kirakat-megfigyelést testvérek, barátok játszhatják. Közös elmennek egy kirakathoz, s 3 percig figyelik. Hazaérve ki-ki felírja, mire emlékszik.

4. Szagló, ízlelő, halló, tapintó megfigyelés. A játékvezető mindenkinek beköti

a szemét, majd sorban mindenkivel szagoltatja, ízlelteti, tapintatja a különböző tárgyakat, zörejeket figyeltet meg, pl. labda elkapása, csengő, léptek nesze, kopogás stb. Az nyer, aki a legtöbb tárgy nevét le tudja írni.

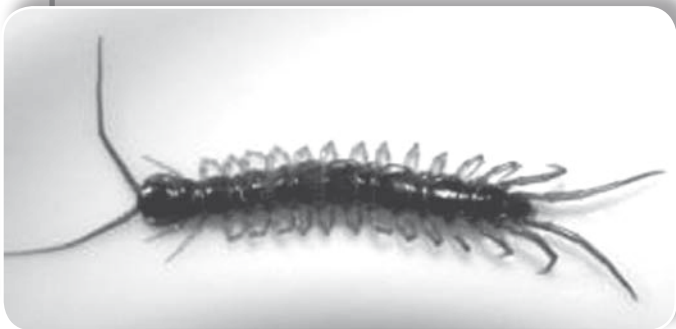
5. Távbeszélő megfigyelés. Álljatok háttal a telefontnak, miközben valaki tárcsázzon egy számot. A hangból állapítsátok meg, milyen számot tárcsáztak. (Egy-két számmal lehet kezdeni.)

6. A gépkocsimegfigyelő játéknak számtalan formája van. Pl. különböző márkák, színek, formák, rendszámablak stb. Bizonyos ideig figyeljétek a forgalmat. Ki tud a legpontosabban beszámolni?

Ha találékonyak vagytok, magatok is kitalálhattok újabb megfigyelési játékokat.

Szemfüles

Miért nem keveri össze a százlábú a lábait?

Amiért nem keveri össze sem az ember, sem a ló, a kutya meg a tigris a lábait. Az élőlények évmilliókon át úgy fejlődtek, hogy minden porcikájuk megfeleljen annak a feladatnak, ami életük és fajuk fennmaradáshoz szükséges.

A százlábúak törzsét kisebb bemélyedések 15–175 szelvényre tagolják, s mindegyikből – az utolsót kivéve – egy-egy pár láb ered. Így a legkisebbeknek 28, a legnagyobbaknak 344 lábuk van, bár ezekből a két legelső inkább szájrészhez tartozó állkapocsnak tekinthető. Agyuk nincs, de testükön idegszál húzódik végig, ezzel érzékelhetik például testük helyzetét, és vezénylik lábaik szabályos mozgását. Ha ez az idegszál megsérül, előfordulhat, hogy a százlábú összekeveri a lábait, de akkor a százlábú beteg, és el is fog pusztulni.

Különleges képkeret

Még ilyenkor nagyon szépek a fák levelei, gyűjtsetek belőlük egy halomnyit. Majd a leveleket – legszebb a borostyán – préseljétek le egy napra. Ezután vegyetek elő egy A4-es rajzlapot vagy kartonlapot, a préselt leveleket rendezzétek el rajta szépen körben, szorosan egymás mellé és ragasszátok le. A kép közepére tegyétek a legszebb levelet, de más rajzot, festményt is beleragaszthatok. Hagyjátok megszáradni a képet, majd másnap még egy réteg papírt ragasszatok a hátuljára, közben ne feledkeztek el egy kis akasztóról sem, amelyet készíthettek összesodort fonalból, pamutból vagy vékony szalagból.

(T-z)

Születésnapj játék

A születésnapj bulid előtt készíts el egy játékmezőt.

A köröket egy pohár segítségével rajzold fel egy nagy kartonlapra, s számozd meg. A körökbe annyi szem mogyorót, cukorkát, mazsolát stb. tegyél, amennyi a kör száma.

A játékos két kockával dobhat. Ha az összpontszám megfelel valamelyik kör számának, abból a körből kivehet egy bonbont vagy gyümölcsöt. Az győz, aki a legtöbb finomságot gyűjti össze.

I. R.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	SZ					12			13
14					15				
16				17		18			19
20				21		22			23
SZ			24		25			26	
27	28	29						30	31
32									
34								ÉG	

– Azt hiszem, erősebb szemüvegre van szükségem, doktor úr! – mondja az idős bácsika.

– ...

A választ a megfejtés után olvashatod a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része (folytatás a függőleges 10. sorban), 11. Fut, 12. Kétjegyű mássalhangzó, 13. Német elöljáró, 14. Férfinév, 15. Óhajtani, 16. Szó szerint tanul, 18. Argon, 19. Kötőszó (ék. f.), 20. Görög betű, 22. Lantán, 23. A második személy, 24. Tanintézet, 27. Magasra tartottam, 30. Torma, szerbül, 32. Valamelyik ország, földrész kicsinyített rajza, 33. Lendület, fordítva.

Függőleges sorok: 2. A malom torka, 3. Balatoni fürdőhely, 4. Férfiruha része (ék. h.), 5. Nyújt, 6. Ez szüli a tolvajt, 7. Üdül, 9. Sejt, 11. A poén második része (folytatás a vízszintes 34. sorban), 17. Titokban figyeltem (ék. f.), 24. I. L. K. E. 25. Körgallér, 26. Fordítva női név, 28. M. É. A. 29. Csernye közepé, 31. Igekötő, 33. Nagy Katalin.

Madarak

1
M
A
BU

2
C
I
KE

3
G
M

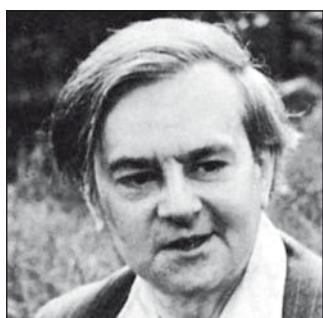
4
P
I
G
V
I

5
S
G
E
LY

Skandináv rejtvény (26.)

Weöres Sándor közismert versének három sorát kell megfejtenetek.

A címe: Kezdődik az iskola. A versszak negyedik sora így szól: Csak aszondom.

	SZERIA	OROSZ NŐI NÉV SÍRÁSRA KÉSZÍTET	MESE	...LEÁNYKA (BOR) SPORT-ESZKÖZ	ODAADÓ	FÜSZER	
	KELET		RÁDIUSZ		LENYÚJT	ER!	
	VERS-KELLÉK ÁLL ALATTI SZALONNA		VAD-GALAMB			RADÓ ANTAL	
			NŐI NÉV AZ EGYIK SZÜLŐM			SZÁN VÉGEI	
SUGÁR	ÁTVET	ZADAR MAGYAR NEVE (ÉK. H.)		EME	FÉRFI-NÉV VILLAMOS-ENERGIA		DEHOGY!
ÍRÁSJEL	NÁNDOR ELEJE			URÁN			NEMESFÉM
						NAGY MADÁR	
VÍZINÖVÉNY		TEMPUS	KERESZTÜL	IPSZILON	Y. R.	NŐTI KÁROLY	TÖRÖK-ORSZÁG NŐVEL ELEJE
VER		SZERB KÉRDŐSZÓ		FÉLIG DOMB	MINI EGYNEMŰI		NÖVÉNY
	AZ OKOZAT SZÜLŐJE	ÉVA PÁRJA			IDEGEN ANNA		FORDÍTVA FA
	1000	NORD			EZ		NITRÓGÉN
							NY

Kitöltőcske

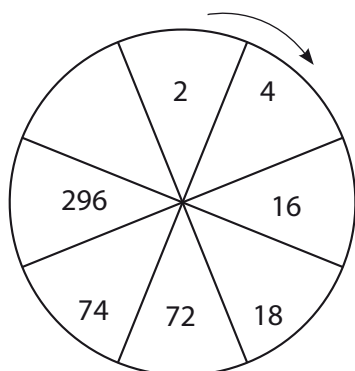
1					
2					
3					
4					
5					

Meghatározások

1. Egyfajta ruhaanyag
2. Becézett férfinév
3. Gabonakévékből rakott halom
4. Fájdalmat okozol neki
5. Ónnal bevonta

A kiemelt oszlopokban a Régimódi történet, a Katalin utca, a Mondják meg Zsófikának című regények írójának a neve alakul ki.

Körszámтан

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres körcikkebe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Találós kérdés

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

Mit gondolsz, hányszor vehetsz el egy almát 100 almából?

A válasz a rejtvény kiemelt oszlopában lesz.

Meghatározások:

1. A festő kelléke
2. Nagyobb lyuk
3. Fordítva: kitűzött cél
4. Súrol
5. Kis Zsigmond
6. Okos
7. Reszket

Játék a szavakkal

ÉT

FÜZET

KARD

SÁTOR

TÜKÖR

ÜVEG

Keress olyan szót, amely mindegyik szóhoz odailleszhető.

A 24. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Olimpiai játékok, olimpiai láng,
Olümpia

Olimpiai betűrejtvények

1. Kína, 2. Peking, 3. aranyérem

Itt a poén!

– Igen? Akkor meg miért siettetsz?

Körszámтан

A keresett szám 48, mert hol kivonunk 5-öt, hol megszorozzuk 3-mal.

Szóbetoldó

APA

Egy kis logika

5+5-5

Megfejtések

Keresztiszavak

Vízszintesen: szabadság, altatószer,
vándorbot

Függőlegesen: szabadidő, altatódal,
fondorlat

Lóugrásban

– Nem baj, ráérek.

A 24. skandináv rejtvény helyes megfejtése

DE ÉN MÉG NEM ÉRZEM MAGAMAT
ISKOLAÉRETTNEK!

Könyvjutalmat kap:

Varga Szabolcs, Óbecse

A 25. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Akkor hogy tud enni?

Városok

1. Belgrád, 2. Berlin, 3. London,
4. Párizs, 5. Bécs

Körbe-körbe

Sok lúd dísnót győz.

Földrajzi kitöltő

Kanári-szigetek

Keresztiszavak

Vízszintesen: szellemes, szövőszék,
csacsifogat

Függőlegesen: szélvihar, szülőföld,
belesodor

Szóláncok

1. kő, 2. mag, 3. kötő, 4. szellem

Minirejtvény

– Késett a vonat.

A merénylet

Írta és rajzolta
Fazekas Attila

A következő napokban Péter herceg körül nyüzsg az udvar. Sokak tetszését elnyeri a daliás ifjú sima modora.

Hallod-e, Csoma, nem szerencsés dolog, hogy ez a fecskemódra ficserélő olasz lett a testőrség parancsnoka.

11

Az ifjú herceg nemsokára a másik oldaláról is bemutatkozik.

Átkozott haramia! Vigyétek tömlöcbe!

Földön fekvő embert korbácsolni a legrosszabb bizánci szokás.

12

Vajon mi okból büntet a herceg saját kezűleg?

13

Idővel megéri az öreg Csoma, de előtte egy éjszaka, a bizánciak szállása előtt elhaladva, fültanúja lesz néhány elszuttogott szónak.

Meg kell halnia!

A király urunk szava törvény, Temes várnagy úr.

Másnap jelenti a hallottakat.

14

Erősen figyelünk. Meg kell tudni, ki lehet a merénylet célpontja.

Szerencsénk van. Egyik alkalommal a bizánci követség szakácsa toppan elibük.

Nagyuram, olyan titkok tudója lettem, ami biztosan megéri száz aranyat.

15

Azt majd a végén eldöntjük.

Beszélgj!

Emlékeztek, hogy napokkal ezelőtt Péter herceg megkorbácsolt egy haramiát, és börtönbe záratta? Nos, ez a gazember megszökött, és bosszút forralva ma éjjelkor be akar törni a herceg szállására, hogy megölje.

16

A szakács, midőn befejezi mondókáját, sűrű hajlongások közepette távozik.

Hé, aztán honnét várod a száz aranyat, ha most elszaladsz?

17

A ti elismerésetek többet érnek nekem száz aragnál is!

(Folytatjuk)

KOS

Egy régi elfeledettnek hitt emlék most újra felbukkant a múltból. A barátodat afféle példaképednek tekinted. A jótékony célú munkából neked annyi hasznod származik legalább, mint azoknak, akiken segítettél. Gondatlan, felszínes barátod hallgat a szavadra, és kész komolyabban viselkedni, de ehhez meg kell találni vele a közös hangot.

BIKA

Sikerekre számíthatsz. Ha továbbra is hajlandó vagy szívvel-lélekkel küzdeni a sikerért, gyorsabb tempóban haladhatsz előre. Életed valamely területén hirtelen változásra készülhetsz. Idegességre azonban nincs semmi ok, mert ez is jó irányú. Tudásodat, tehetségedet most jól kamatoztathatod akkor is, ha átmeneti hullámzásokat tapasztalsz.

IKREK

Minden kommunikációval kapcsolatos dologra változatlanul nagyon kedvező ez a hét. A május végén születettek életében megjelenhet egy új kötelesség. A június elején születettek viszont egy váratlan fordulatra számíthatnak, ám, hogy ez jót vagy rosszat hoz, az csak a személyre szabott horoszkópból derül ki.

RÁK

Kissé sötét gondok gyűltek a fejed fölé, és elég nagy fáradtságodba kerül, amíg legyűröd azokat. Sok beszédet, rábeszélést igényel, hogy elérd a vágyott sikert. Vitákba is keveredhetsz, de igazadat nem tudod egykönnyen érvényesíteni. Készülj fel rá, hogy a hátad mögött pletykák követnek. Bármit tervezel, most minden kissé balul üt ki.

OROSZLÁN

Jó hatással lesznek ezek a verőfényes őszi napok minden fontos megbeszélésre, de még egy esetleg halogatott nagy beszélgetésre is, amelyben sok mindent tisztázhatsz. A suliban kicsit többet kell tenni a sikerért. A mély önvizsgálat nagy segítség lehet.

SZŰZ

Ezen a héten nyugalomra, békére számíthatsz. Igaz, most közeli barátaid is több törődést, odafigyelést igényelnek, de ha a kedvükre teszel, te is nagyon boldog leszel. A kommunikációra már kevésbé jók a mostani tendenciák. Talán legjobb, ha most félreteszed híres precizitásodat, és nem tulajdonítasz nagy jelentőséget a katonás rend szükségességének.

MÉRLEG

A hét első felében pénzkidadásokra számíthatsz, de a második felében változik a helyzet. A gondoktól ne veszítsd el a türelmed, ne támadj, inkább várj. A szerelmi életed harmonikus. Mindkettőtök népszerűsége nő, nemcsak ti, hanem mások is elégedettek lehetnek, ami most meglehetősen szükséges a jó közérzet megtartásához.

SKORPIÓ

Most az a leghelyesebb, ha mindent alaposan átgondolsz, légy óvatos minden kiadással. Tehát, ha figyelmetlenségből követsz el hibát, annak hatását és következményét még nagyon sokáig érezheted, szenvedést okozhat.

NYILAS

Érdekes módon az elmúlt hetekkel ellentétben a szerelemben kedvező tendenciák mutatkoznak. Rád is sok öröm vár ezen az életterületen, sőt teljes kiteljesedés, ha nem futamodsz meg. Arra azonban nagyon ügyelj, hogy a feszültséged ne a többi emberi kapcsolataidon vezess le.

BAK

Valahogy nem vagy az a típus, aki a szerencsejátékok megszállottja. Azonban vannak, akik kedvelik ezt is, ők most megkísérthetik Fortunát, mert tevékenységüket megsegítik, úgyszólván doppingolják. Ez a hét a szerelemre is meglehetősen kedvező tendenciát mutat.

VÍZÖNTŐ

A bolygók a héten melletted állnak, hiszen bizakodóvá, vidámmá, sőt energikusá tesznek téged. Életedbe betoppanhat egy nagy, érdekes fordulat, ám, hogy ez valójában milyen lesz, csak személyes horoszkópod árulná el. Az azonban teljességgel bizonyos, hogy valahogy megsűrűsödnek körülötted az események, és mozgalmasan telnek ezek a napok. Nyilj meg tehát az új felé!

HALAK

Ez a hét megerősíti benned amúgy is nagyfokú érzékenységedet. Most sokkal sértődékenyebb leszel, különösen hajlamos lehetsz félreérteni minden szót vagy mondatot. Érdekes módon mindezek ellenére a szerelemben inkább kedvező lesz ez az őszi hét. Az érzékenység más területen is nagyobb odafigyelést igényel, mint például a közlekedés vagy az egészség. Kisebb vírusok most előszeretettel támadgatnak, hiszen felborult és legyengült az immunrendszered.

Bicikli

Két részeg lép ki a kocsmából és meglát egy kerékpárt a falhoz támasztva.

- Te, Józsi! Kössük el ezt a biciklit!
- Nem tudjuk.
- Miért?
- Mert nincs nálunk kötél.

Könnyelmű kölyök

- Papa, spóroltam tíz pennyt! - dicsekszik a skót gyerek az apjának.

- Hogy csináltad?

- Futottam a busz után.

Erre a skót pofon vágja a fiát.

- Ezt most miért kaptam, papa?

- Mert nagyon könnyelmű vagy! Ha taxi után futsz, három fontot spóroltál volna.

Golf

- Miért olyan jók a skótok a golfban?

- Mert rájöttek, hogy minél kevesebbszer ütnek a labdába, annál később kell újat venni.

Ámulat

Az újdonsült autótulajdonos mérgesen ront be a kocsi előző gazdájához:

- Amikor a kocsira alkudoztunk, ön azt mondta, egyik ámulatból a másikba fogok esni! És most tessék, be sem indul a járgány!

- Na látja, ez az első!

Várvédők

- Mit csinálnak a várvédők, ha unatkoznak?

- Elfoglalják magukat.

Hadseregben

Sorakozónál az őrmester:

- Közlegény, maga nem jelent meg az álcázási gyakorlaton!

Mire a közlegény peckesen:

- Honnan tudja?

Baleset

Begipszelt lábú férfi horgász a folyóparton. Arra megy egy másik horgász, és megkérdezi:

- Harapnak a halak?

- Nem, csak elestem.

Fél lábon

- Mit csinál a gólya, amikor fél lábon áll?

- Gondolkozik a következő lépésen.

Urak

Zajos, botrányosan viselkedő társaság szórakozik az étteremben. Egyszer csak az egyikük odakiált a pincérnek:

- Hé, pincér, hol van itt a mosdó?

- Menjen csak előre, aztán forduljon jobbra, ott talál egy ajtót, arra ki van írva, hogy „urak”. De ne törődjön vele, lépjen csak be nyugodtan.

Állatbarátok

- Doktor úr, csináljon valamit a feleségemmel! - könyörög a férj a pszichiáternek. - Nem bírom tovább. Harminc macskát tart a lakásban. El tudja képzelni, micsoda bűz ez bezárt ablakok mellett?

- Hát miért nem nyit ablakot? - kérdi a pszichiáter.

- Hogyisne! Hogy mind a kétszáz gálambon elrepüljön?!

A nagy horgász

Az amatőr horgászt megkérdik, foggott-e már életében valamit.

- Még nem - feleli a pecás - de ennek a tónak az összes halát úgy megszelídítettem, hogy mind a horgomról eszik.

Támadás

Pacsmag hazafelé ballag a sötét után, amikor rátámad egy bandita:

- Pénzt vagy életet!

Mire Pacsmag:

- Ezresből tud visszaadni?

Egyetért

A kissrác viszi haza a bizonyítványt, amelyben sorjázna a rossz jegyek. Az apja nézegeti, aztán dühösen kifakad: - A fenébe, fiam. Ezért bizony nagy verés járna! - Teljesen egyetértek veled, Papi. Akarod tudni, hol lakik a tanár?

- Egyszer már olyan filmet is nézhetnél, amiben nincs ennyi vérengzés!

- Összepakoltam néhány fontos dolgot a hétvégi kiruccanásunkhoz...

Csupa meglepetés

A rendőr ajándékba kap egy kender-tojást. Másnap kérdi tőle a társa:

- Na, milyen volt?
- Hát, finom, de a sárgájától majd-nem megfulladtam...

Feledékenység

Ferike kérdezi az apukájától:

- Apa, tudod melyik vonat késik a legtöbbet?
- Nem én, kisfiam.
- Amit tavaly ígértél.

Zsebtolvaj

- Apu, ki volt az a bácsi, akit a villamoson megöleltél?

- Nem tudom, fiam, de mindjárt megnéztem a tárcáját, biztosan van benne igazolvány.

Összhang

- Ne erőlködjünk tovább, emberek! Ezt a nehéz vasszekrényt nem tudjuk fölvinni a negyedik emeletre.

- Nahát! Hát nem a pincébe visszük?

Roncs

- Uram, a maga kocsját nem lehet autónak nevezni - mondja a rendőr az autósnak.

- Egyetértek! Ezért nem is hordok magammal jogosítványt.

Felismerhető

- Honnan lehet felismerni egy internetkalózt?

- Webhely van az arcán.

Magyarázat

- A négyéves kisfiuk azt mondta rám, hogy ronda boszorkány. Maguk tanítják ilyenekre a gyereket?

- Mi aztán nem!
- Talán az óvodában ragadt rá?
- Ott biztosan nem.
- Akkor mivel magyarázzák ezt?
- Arról lehet szó, hogy ebben a korban már kialakul a gyerekekben az önálló értékítélet.

Edzés

- Jean, mi ez a nagy dobogás?
- Semmi különös, uram, csak a futó-rozsák edzést tartanak.

Találós kérdés

- Kicsi, piros és kerek: mi az?
- Elfuserált nagy, zöld kocka.

A szomszéd

- Hogy betörték önhöz, az már világos, de mivel tudja bizonyítani, hogy a szomszédja volt?

- Azzal, hogy semmi sem tűnt el a lakásomból, csak a trombitám.

Felezés

Pistikét az iskolában felszólítja a tanárnő:

- Pistike, ha a nagymamád félbevág egy szelet húst, mennyi lesz belőle?
- Kettő - feleli Pistike.
- Remek! És amennyiben azt is félbevágja?
- Négy.
- Kitűnő. És ha azt is?
- Nyolc.
- Nagyon jó. Ha azt is?
- Tizenhat.
- Igen. És ha még azt is félbevágja?
- Fasírt! - vágja rá Pistike.

Puska

- Mi az abszolút bizalmatlanság?
- ???
- Ha a tanár dolgozatírás előtt mindenkinek beír egy egyest, majd az óra végén kihúzza annak az ellenőrzőjéből, aki mégsem puskázott.

Nem lógós

A tanár panaszkodik Pistike szüleinek:

- A maguk gyereke a legrosszabb az egész osztályban. Egyszerűen nem bírok vele. Ráadásul még sosem hiányzott egy napot sem!

Vizsga

- Hányasra vizsgáztál?
- Kettesre.
- Miből?
- Kegelemből.

- Hoztam egy kis tengervizet, de vigyázz, mert dagálykor kilövi a dugót!

- Nyakunkon a jégkorszak, ezért feltaláltam a fülvédőt!

A tanévzáró 22–23. szám rejtvényeinek megfejtései

Berakós rejtvény

– Hová gondol? Tisztázzátok!

Betűrejtvények

1. Aracs, 2. Gunaras, 3. Palánka, 4. Felsőhegy, 5. Csentá

Újra itt a nyár!

horgászás

Minirejtvény

kacagány

Szóláncok

1. lakk, 2. mag, 3. kar, 4. tanár

Kitöltőcske

– Vizes.

Így is, úgy is

boros, tor, rom

Körbe-körbe

Kellemes vakációt!

Városnév

Zombor

Anagramma

olimpia

Átlós rejtvény

Kontra Ferenc

Minike

úszás, evezés, fagyinyalás

Dominózd ki!

Jó pihenést!

Poénvadász

1. – De százados úr, nem lehet, hogy csak napszúrás?

2. – Mától te vezeted a naplót, édes fiam!

A 22–23. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

KÖZELEG A TANÉV VÉGE, NYÁRI VAKÁCIÓ.

Könyvjutalmat kapnak:

Vass Annamária, Topolya; Bajúsz Bettina, Ada;
Rontó Benedek, Torda; Palotás Mihály, Óbecse;
Molnár Marika, Bácskertes.

Szerkesszünk együtt!

Ahogy már az előző számban olvashattátok, a Jó Pajtás minden oldala nyitva áll előttetek. Mindegyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Mutassátok be néhány sorban kedvenc (házi)állatokat, mellékeljétek fotót róla vagy rajzoljátok le;
- Küldjétek sok-sok fogalmazást, verset, valamint rajzokat a Rügyfakadásba;
- Állítsátok össze saját toplistátokat (pontosan leírt nevekkal, dalcímekkel);
- Írjátok választ a Gyöngyhalász felhívásaira;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a számítógéppel kapcsolatban;
- A világ melyik részére, melyik országba utaznátok velünk, legalább úgy, hogy a rovatban olvastok róla;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Bizalmas kérdéseitek, gondjaitok megoldásához kérjétek tanácsot Bori Mária pszichológustól;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, hiszen ezáltal is dolgoztatjátok agytekervényeiteket – bár a segédkönyveket is igénybe vehetitek. A rendszeres megfejtők, a skandináv rejtvény megfejtéseinek beküldői között jutalmat sorsolunk ki;
- Ismertessetek meg bennünket kedvenc vicceitekkel;
- Lexikont és oszilexít is várunk tőletek;

– ...

A fenti három pont azt jelenti, hogy a felsorolást mindenki tetszés szerint folytathatja. Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, amilyen nektek is, nekünk is tetszik.

Várjuk jelentkezéseiteket!

Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.**

CIP – Katalogizacija
u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő
magyarok megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar SZÓ Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-3074 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben ■
- Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■